

ଏହା ବିକିଳାନ୍ୟତ ଅନୁପ୍ରତ ଦର ଘରୀବାଟା:

dS ଫିଲ୍ଡ୍ ହେଲ୍ ଏବଂ PA ପ୍ରାଣ୍ୟଦୟର ମୋଟଗଲାପିତାରେ
ଏବର୍ତ୍ତ କୁଣ୍ଡ ପାଳା ବିଷେଳନ କରି, ଯାହା କୁଣ୍ଡ
ଛୁଟ ଖୋଲା । ଏହି ଏବଂ ଶରୀରର ବିଚିନ୍ତି
ବିବିଧାଳୟ ଏବର୍ତ୍ତ କିମା ପାଇଁ ପାଳାର ଅଳ୍ପ
କାଥର କମ ଛୁଟ ଦିଲ୍ଲି ସ୍ଵାତ୍ମକ କାହା ହେଲ୍
ପାଳା କରିବାରେ କାହାରେ କାହାରେ କରିବାରେ କାହାରେ
ରାତ୍ରି ଦିଜିତି ଛୁଟ ଦିଲ୍ଲି ଏବଂ କୁଣ୍ଡ ମାତ୍ର ।

ଏହା ଧରନ ବେଳେ କରିବାରେ କିମର୍ଦ୍ଦ ଏବଂ କିମର୍ଦ୍ଦ ନାହିଁ
ଓ ନା ତଥାଙ୍କ ଫିଲ୍ଡ୍ ଏବଂ ପ୍ରାଣ୍ୟଦୟର ପ୍ରାଣକୁଟ କରି
ବିବିଧାଳୟ ଉପରେ

$$E_{enter} = I_2 dS + PA dA \quad \text{--- (1)}$$

କୁଣ୍ଡ ଛୁଟରେ କରିବାରେ କିମର୍ଦ୍ଦ କରିବାରେ,

$$E_{exit} = (I_2 + dI_2) dS + PA dA \quad \text{--- (2)}$$

ନିଃପରିପ୍ରକାଶ ବିବିଧାଳୟ ଉପରେ

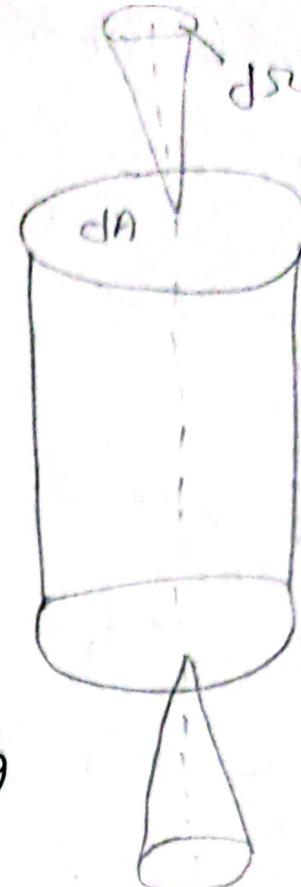
$$\Delta E_{emission} = j_2 f dA dS + dS f A \quad \text{--- (3)}$$

ଆମ୍ରତ ବିବିଧାଳୟ ଉପରେ

$$\Delta E_a = - I_2 K_2 f dS dA + dA f A \quad \text{--- (4)}$$

ବିକଳିତ ବିବିଧାଳୟ ଉପରେ

$$\Delta E_s = - I_2 \sigma_2 f dS dA + dA f A \quad \text{--- (5)}$$

Bactrobex

ଯେତୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କାହାର,

$$E_{\text{exit}} - E_i = \Delta E_{\text{emission}} + \Delta E_a + \Delta E_s$$

$$\Rightarrow (I_\lambda + dI_\lambda) \rho dA d\Omega - I_\lambda \rho dA d\Omega = j_\lambda \rho dA d\Omega - I_\lambda \sigma_\lambda \rho dA d\Omega$$

$$\Rightarrow dI_\lambda \rho dA d\Omega = (j_\lambda - I_\lambda \sigma_\lambda - I_\lambda \rho) \rho dA d\Omega$$

$$\Rightarrow dI_\lambda = (j_\lambda - I_\lambda \sigma_\lambda - I_\lambda \rho) \rho ds$$

$$\Rightarrow \frac{dI_\lambda}{ds} = (j_\lambda - I_\lambda \sigma_\lambda - I_\lambda \rho) \rho$$

$$\Rightarrow \frac{dI_\lambda}{ds} = - I_\lambda \rho (K_\lambda + \sigma_\lambda) + j_\lambda \rho \quad \text{--- (6)}$$

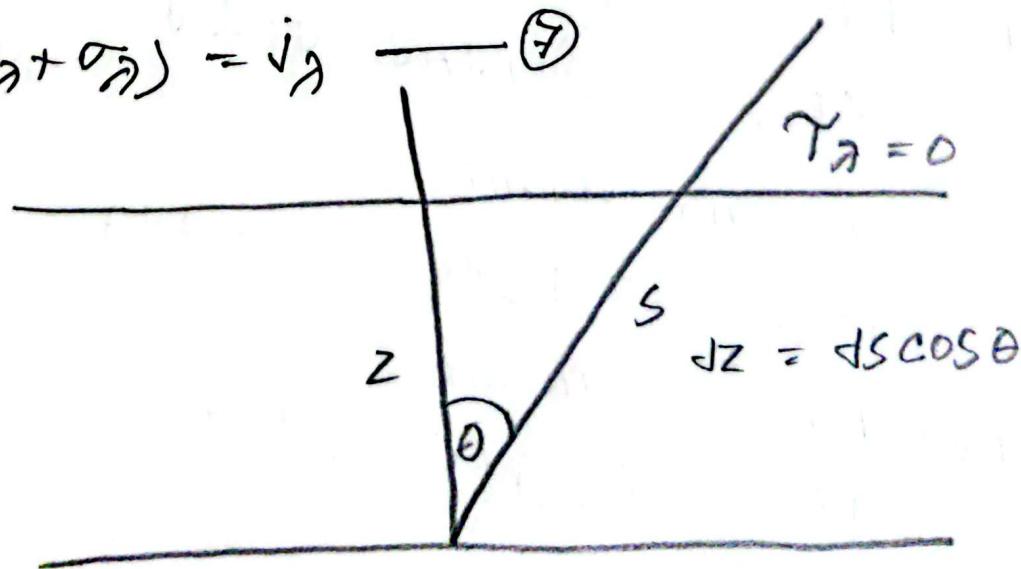
ଯଦି ଅନ୍ୟଥେବେ ମାତ୍ରମେ ଉପରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା,

$$\frac{dI_\lambda}{ds} = 0$$

$$\Rightarrow 0 = - I_\lambda \rho (K_\lambda + \sigma_\lambda) + j_\lambda \rho$$

$$\Rightarrow I_\lambda \rho (K_\lambda + \sigma_\lambda) = j_\lambda \rho$$

$$\Rightarrow I_\lambda \rho (K_\lambda + \sigma_\lambda) = j_\lambda \quad \text{--- (7)}$$

QNTM

$$dz = -ds \cos \theta$$

$$\Rightarrow ds = -dz / \cos \theta \quad \text{--- (24)}$$

⑥ NR RTD,

$$\frac{dI_A}{-dz / \cos \theta} = -I_A \rho (K_A + \sigma_A) + j_A \rho$$

$$\Rightarrow \frac{dI_A}{-dz / \cos \theta} = -I_A(\theta) \rho (K_A + \sigma_A) + j_A \rho$$

$$\Rightarrow \cos \theta \frac{dI_A(\theta)}{dz} = (K_A + \sigma_A) I_A(\theta) \rho - j_A \rho \quad \text{--- (25)}$$

$$\sigma_A = 0, \quad j_A = K_A B_A(T)$$

$$\Rightarrow \cos \theta \frac{dI_A(\theta)}{dz} = K_A I_A(\theta) \rho - K_A B_A(T) \rho \quad \text{--- (26)}$$

X আবার, যোগাবিক স্বীকৃত্য,

$$T_A = \int_{-\infty}^z (K_A + \sigma_A) \rho dz$$

$$= \int K_A \rho dz \quad \text{--- (10)} \quad [\sigma_A = 0]$$

আবার, $dT_A = (K_A + \sigma_A) \rho dz$

$$\Rightarrow dz = dT_A / (K_A + \sigma_A) \rho$$

⑦ RTD,

$$\cos \theta \frac{dI_A(\theta)}{dT_A / (K_A + \sigma_A) \rho} = (K_A + \sigma_A) I_A(\theta) \rho - j_A \rho$$

Bactrobex

$$\Rightarrow (K_A + \sigma_A) P \cos \theta \frac{dI_A(\theta)}{d\gamma_A} = (K_A + \sigma_A) I_A(\theta) P - j_A P$$

$$\Rightarrow \cos \theta \frac{dI_A(\theta)}{d\gamma_A} = I_A(\theta) - \frac{j_A / (K_A + \sigma_A)}{S_A}$$

$$\Rightarrow \cos \theta \frac{dI_A(\theta)}{d\gamma_A} = I_A(\theta) - S_A$$

$$\Rightarrow \cos \theta \frac{dI_A(\theta)}{d\gamma_A} = I_A(\theta) - B_A(T) \quad [S_A = B_A(T)]$$

$$\Rightarrow \frac{dI_A}{d\gamma_A} = I_A - S_A \quad [\theta = 0^\circ]$$

$$\Rightarrow \cos \theta \frac{dI}{d\gamma_v} = I - S \quad \text{--- (11)} \quad [\text{বিকলী শর্করাটি বর্ণনা}]$$

(11) নং সমীক্ষামূলক দোষ বোর্ডের একটি সর্বোচ্চ দুর্ভাব প্রতিক্রিয়া,

$$\frac{d}{d\gamma_v} \int I \cos \theta d\gamma = \int I d\gamma - S \int d\gamma \quad \text{--- (12)}$$

আবার বিবিধ কারণ সূচনা,

$$F_{rad} = \int I \cos \theta d\gamma$$

$$\text{এখ অন্তর, } \langle I_A \rangle = \frac{1}{4\pi} \int I_A d\gamma, \quad \int d\gamma = 4\pi$$

সমীক্ষামূলক 270,

$$\frac{dF_{rad}}{d\gamma_v} = 4\pi \langle I \rangle - S$$

① ଲୋ ନମ୍ବିରାଗ୍ରୋ ଦୋଦୋ କାହାର କାହାର ପରିପାତ୍ର କାହାର ଫିଟିଫ୍ରେ
ଅନୁକ୍ରମ ହେବା,

$$\frac{d}{d\gamma_v} \int I \cos^2 \theta d\Omega = \int I \cos \theta d\Omega - \underbrace{\int \int \cos \theta d\Omega}_{0}$$
$$\Rightarrow \frac{d}{d\gamma_v} \int I \cos^2 \theta d\Omega = C \cdot \frac{dP_{rad}}{d\gamma_v} \quad [\int I \cos \theta d\Omega = F_{rad}]$$

$$\Rightarrow C \cdot \frac{dP_{rad}}{d\gamma_v} = F_{rad}$$

$$\Rightarrow \frac{dP_{rad}}{d\gamma_v} = \frac{F_{rad}}{C}$$

$$\Rightarrow dP_{rad} = \frac{F_{rad}}{C} d\gamma_v$$

ଅନୁକ୍ରମ କାହାର ଏହି,

$$\Rightarrow P_{rad} = \frac{F_{rad}}{C} \gamma_v + C$$

୩୨୭୨ ୧୮୮୮ ବିଦ୍ୟୁତ ଚାଳ, ବିଦ୍ୟୁତ ଲୋପ୍ତ ଓ ଯୋଗିବାକ
ଅନୁକ୍ରମ ଏହିରେ ।

Bactrobex

ଏ ଆନ୍ତରିକ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତିତ ହେଉଥାଏ । ଯିବୁରେ କୌଣସି ହେଲା କାଳୀଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ।

→ ଆମର ଲାଗ୍, କିମ୍ବା ଅନ୍ତରିକ୍ ଶକ୍ତି,

$$P = \frac{1}{3} \int_0^\infty n_p P v dP \quad \text{--- ①}$$

ଏମାର ବିଶ୍ଵାସ କରିବାର ପରିମା ନିର୍ଧାରିତ ହେଲା $n_p dP = n_v dv$, $P = \frac{hv}{c}$

କରିବାର ପାଇ ① ରେ

$$P_{\text{rad}} = \frac{1}{3} \int_0^\infty \frac{hv}{c} \times c \times n_v dv \quad [\because v=c]$$

$$= \frac{1}{3} \int_0^\infty hv n_v dv$$

ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଲାଗ୍ଗାମ୍ କୁ କିମ୍ବା $v f(v)$ ଏବଂ ମାତ୍ରି ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଧାରିତ

$$= \frac{1}{3} \int_0^\infty u_v dv \quad \text{--- ②}$$

କିମ୍ବା କିମ୍ବା ୧୮୭୨୭,

$$u_v dv = \frac{8\pi h v^3}{c^3} \cdot \frac{1}{e^{hv/kt} - 1} \cdot dv$$

① ରେ,

$$P_{\text{rad}} = \frac{1}{3} \int_0^\infty \frac{8\pi h v^3}{c^3} \cdot \frac{1}{e^{hv/kt} - 1} \cdot dv$$

$$= \cancel{\frac{1}{3}} \cdot \frac{8\pi h}{c^3} \int_0^\infty \frac{v^3 dv}{e^{hv/kt} - 1}$$

Bactrobex

$$\text{বর্ণিত, } n = \frac{42}{kT} , \quad dN = \frac{kT}{h} dn$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{1}{3} \frac{8\pi h}{c^3} \int_0^\infty \frac{kT}{h} \cdot \frac{dx}{e^{x-1}} \left(\frac{\pi kT}{h}\right)^3 \\
 &= \frac{1}{3} \frac{8\pi h}{c^3} \times \frac{kT}{h} \times \frac{k^3 T^3}{h^3} \int_0^\infty \frac{x^3}{e^{x-1}} dx \\
 &= \frac{1}{3} \frac{8\pi k^4 T^4}{h^3 c^3} \int_0^\infty \frac{x^3}{e^{x-1}} dx \\
 &= \frac{1}{3} \frac{8\pi k^4 T^4}{h^3 c^3} \times \frac{\alpha^4}{15} \\
 &= \frac{1}{3} \frac{8}{15} \frac{\alpha^3 k^4 T^4}{c^3 h^3}
 \end{aligned}$$

$$\therefore P_{\text{rad}} = \frac{1}{3} \alpha T^4$$

২২১ একামি বিদ্যুৎ উৎস সংস্করণ !

অবাব,

$$\begin{aligned}
 P_{\text{rad}} &= \frac{1}{3} \alpha T^4 \\
 &= \frac{1}{3} V \quad [V = \alpha T^4] \\
 &= \frac{V}{3}
 \end{aligned}$$

$$\therefore \text{হালেমিক পদ্ধতি } V = \alpha T^4$$

ଏ ନାମରେ ଅବଶ୍ୟକ ଅଗଲାବୀରା ହେବା ।

→ ଫୋଲୋ ପ୍ରାଚୀୟ ପାଦି ନିମ୍ନ ନ ଉତ୍ସବିତ୍ତ୍ୟର ଅଗଲାବୀ
ଅନ୍ତାଳୀର୍ଥ ସମ୍ମ ଅନ୍ତାଳ୍ୟ ଲାଭକାରୀ (PSS) ଅଗଲାବୀ ହିତରେ
ଅନ୍ତାଳ୍ୟ ହେ, ଅନ୍ତାଳ୍ୟ ଅଧିକ ଡ୍ୱେଶ ରହିଛି ଯାଥେ ଯାଥେ
ଅନ୍ତାଳ୍ୟ ହେବା । ଅନ୍ତାଳ୍ୟ, $dI_2 = -K_2 \rho I_2 ds$, ଅଗଲାବୀ K_2
କେ ଘୋଷଣା କରିବା କାହାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବା ।

$$\therefore dI_2 = -K_2 \rho I_2 ds$$

$$\Rightarrow \frac{dI_2}{I_2} = -K_2 \rho ds$$

$$\Rightarrow \int_{I_{20}}^{I_2} \frac{dI_2}{I_2} = - \int_0^S K_2 \rho ds$$

$$\Rightarrow \ln \frac{I_2}{I_{20}} = -K_2 \rho S$$

$$\Rightarrow I_2 = I_{20} e^{-K_2 \rho S}$$

ଏ ଅଗଲାବୀର୍ତ୍ତ ଅଗଲାବୀର୍ତ୍ତ ହେବା ।

→ ବିଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକଟନର ବ୍ୟାଖ୍ୟାନରେ ଦିଆଯାଇଛି ଏହା ଅଗଲାବୀ
ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ହେବା ।

$$\therefore ଗାଇ ଝୁକୁଳାରୀ \lambda = \frac{1}{K_2 \rho} = \frac{1}{n \sigma}$$

ଏହାର $K_2 \rho$ ଏକ ନଂକ କେ ନିମ୍ନ କାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ତାଳ୍ୟ
ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ କାହିଁ ବିଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକଟନର ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଦ୍ୱାରା ଦେଇଥିଲା ।

Bactrobex

ଅକ୍ଷୟାନ୍ତିମ ଶରୀରଟେ ହଲୁବ ତଳାର କୁଳ ଯାଏଇବେ ଏହାକି ଫେରିବା
ବାଞ୍ଛିବ ପାଇଁର ଦ୍ୱାରା କଥା କହୁଣ୍ଡି ଲାଗିବା ଚାହୁଁର କାହାର
କାହାର କଥା କହିବାକି ହଲୁବ ହଲୁବିରିବାର କଥା ।

$$I_2 = I_{20} e^{-\frac{t}{T_2}}$$

$$\Rightarrow I_2 = I_{20} e^{-1} \quad [\because \gamma_2 = 1]$$

ମ୍ୟା-ହୋଲକ୍ଷ୍ମୀ ସୁତ୍ରି କାଳ ଶ୍ରୀମଦ୍ ପାତ୍ର ପ୍ରକାଶ ୨୩୫୮
ସମ୍ବନ୍ଧ ପୃଷ୍ଠା ୧୨୫ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ୍ ପ୍ରକାଶ
ମ୍ୟା ପୃଷ୍ଠା ୧୨୧ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ।

ଶ୍ରୀ କଣ୍ଠଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର ମହାନ୍ତିରୁଙ୍କରେ ବାହ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ
ବ୍ୟାଧି ଦେଖିଲୁଛି ତାହାର ରାଜିଷ୍ଟରିଶାଳା ସବୁ ଦେଖିବା ।

→ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ପାଣି ଯୁଦ୍ଧକାରୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବଂ ଆଜାମିନାହିଁ
ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ପାଣି ଯୁଦ୍ଧକାରୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବଂ ଆଜାମିନାହିଁ

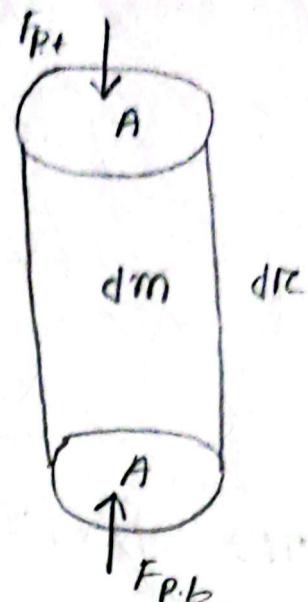
ଅଥ ପରାମି ସିଲ୍‌ବାରିତୁଳ୍ୟ ବଳ କ୍ଷିମ୍‌ବ ଏଥାବେ , ଏହି ବଳ ଯେତେ
ଚାମ କିନ୍ତୁ ଏବେ , ଏହି ଚାମ ନମ୍ବାତେ ଉଲ୍‌ଲୀପିତାବ ଖାଦ୍ୟ
ଖଣ୍ଡାବ ପରିବାରରେ ଏବେ ଏହି ଚାମ ଯେବେ ବନ୍ଧୁବାବୁ ଏବେ ଏହି
ବଳାବ ଶିଖାରେ ଏବେ ଏହି ଚାମ ଯେବେ ବନ୍ଧୁବାବୁ ଏବେ ଏହି
ବଳାବ ଶିଖାରେ ଏବେ , ବେଳାରୀରେ କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରର
କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରର A ଏବେ ବେଳାରୀରେ କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରର ।

ମୁଦ୍ରଣ ପତ୍ର,

$$dm \cdot \frac{d^2 R}{dt^2} = F_g + F_{P,t} + F_{P,b} \quad \text{--- (1)}$$

କ୍ଷମାର୍ଥ ଫ୍ରେଶରିଙ୍ଗର୍ ଏବଂ ପରିପାଦା ଫ୍ରେଶରିଙ୍ଗର୍ ଏବଂ
କ୍ଷମାର୍ଥ ଫ୍ରେଶରିଙ୍ଗର୍ ଏବଂ ପରିପାଦା ଫ୍ରେଶରିଙ୍ଗର୍

ଦେଖିଲା ଏହା ସୁଧାରୀ କାହାର ଫର୍ମିଟ୍ କିମ୍ବା ଫର୍ମିଟ୍ କାହାର
ମାର୍କ୍‌ପାଇଁ ନିଷ୍ଠାତିଥି,

$$F_{P,t} = -(F_{P,b} + dF_P)$$

$$\textcircled{1} \text{ នៃ } \mathcal{L}(v), \quad dm \cdot \frac{d^2 r}{dt^2} = F_g - dF_p \quad \text{---} \textcircled{2}$$

dm দ্বারা টল সংরক্ষণীয় যাতে, $F_g = -G \frac{M_R \cdot dm}{r^2}$ — (৩)

$$\text{આવારે વાળથી લાયિવર્સ} \quad dF_p = A \cdot dP \quad \text{--- (4)}$$

② ८१ २८७

$$dm \cdot \frac{d^2R}{dt^2} = -G \frac{M_R \cdot dm}{R^2} - A \cdot dp \quad \text{--- (5)}$$

ବେଳୀରେ ଲୁଗ୍ମର ଦର୍ଶକ P 27M,

$$dm = \rho A \cdot dr$$

④ 210

$$\rho A d\Gamma \cdot \frac{d\Gamma}{f_f^2} = -G \frac{M_p \rho A d\Gamma}{r^2} - A dP$$

Bactrobex

କେଣ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଦେଖିଯାଇଲୁ ଏହାରେ କେବଳ ଗ୍ରେଟିକ ଓ ଅଧିକ ତଥା

$$0 = -G_1 \frac{M_{\text{Earth}} \cdot P}{r^2} - \frac{dP}{dr}$$

$$\Rightarrow \frac{dP}{dr} = -G_1 \frac{M_{\text{Earth}} \cdot P}{r^2}$$

$$\Rightarrow \frac{dP}{P} = -\frac{G_1 M_{\text{Earth}}}{r^2} dr \quad [g = \frac{G_1 M_{\text{Earth}}}{r^2}]$$

ଏହାରେ କେଣ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଦେଖିଯାଇଲୁ

କୌଣସି ଉଚ୍ଚତାର ଫଳାଫଳ :

$$\frac{dP}{P} = -G_1 \frac{M_{\text{Earth}} \cdot P}{r^2}$$

$$\Rightarrow \frac{dP}{P} = -G_1 \frac{\rho L 4/3 \pi r^3 \rho}{r^2}$$

$$\Rightarrow \frac{dP}{P} = -G_1 \frac{4\pi \rho^2 r^3}{3r^2}$$

$$\Rightarrow \frac{dP}{P} = -G_1 \frac{4\pi \rho^2 r}{3}$$

$$\Rightarrow dP = -G_1 \frac{4\pi \rho^2 r}{3} dr$$

$$\Rightarrow \int_{P_c}^0 dP = -G_1 \frac{4\pi \rho^2 r}{3} \Big|_0^R dr$$

$$\Rightarrow P_c = -G_1 \frac{4\pi \rho^2}{3} \frac{R^2}{2}$$

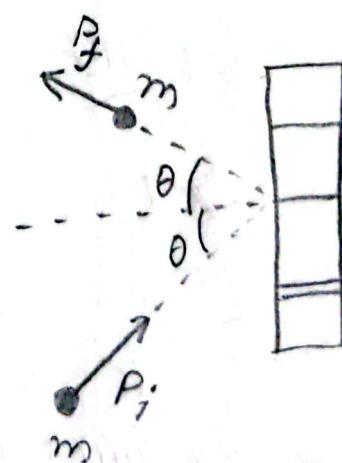
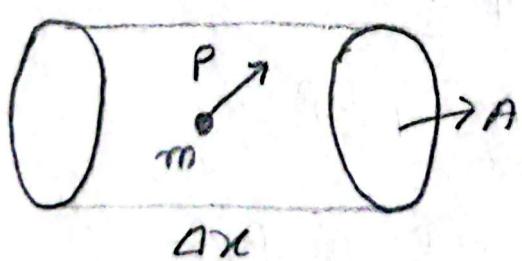
$$\therefore P_c = -\frac{2\pi G_1 \rho^2 R^2}{3}$$

ଏହା କେବଳ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଏବଂ ଅମାନ୍ୟା ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ବାହିକ କାଳ
ମନୀଷଙ୍କା ଯେବୁ ହେବୁ ।
→ ଏହା କାହିଁ ଏକ ଆଧୁନିକ ପିଛାଦି ଉତ୍ସବ କ୍ଷେତ୍ର ଯିବାକୁ
ବିବରଣୀ କରି । ଯେତେବେଳେ ଯାହାକୁ କାହାର ଜ୍ଞାନର
କ୍ଷାତ୍ରୀ ପ୍ରମତ୍ତ୍ସ୍ଵାଳକ ବିଭିନ୍ନାଶ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକ ଅମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
ଜିମ୍ବିନ୍ଦୁ ଘଟିଥିଲା । ଶୁଭରାତ୍ରୀ ବେଳୋରେ ଆଶ୍ରମର କାଳୀ ଏବଂ ଉତ୍ସବରେ
କୋଣ ଏକ ପ୍ରାତିହାରଣ କୋଣ ଏକିବି । ଗିରିଟାଙ୍ଗର ଖର୍ବ ହିତ ଦେବାକୁ
ଏ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ fat ପ୍ରମତ୍ତ୍ସ୍ଵାଳକ ତଥା ବେବେଚେବେ ଲାଗିବାକୁ
କିମ୍ବାକା ଜାଗର ମହାନ ।

$$f_{AT} = -\Delta P = 2P_x i$$

P_x 27m n- অমৃত প্রাণ কর্তৃ মেরি বেজের জনপ্রিয়। বাস
কাঁওয়া দুর্বল সুরক্ষাধৰ্ম মুসিলিম সময় ২১৭,

$$\Delta t = 2 \cdot \frac{\Delta x}{v_x} \quad \text{--- ①}$$

Bactrobex

ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା ଏହାରେ ପରିମାଣ କରିବାର ପାଇଁ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

କିମ୍ବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରିବାର ପାଇଁ

$$f = \frac{2R_x}{\Delta t} = \frac{R_x v_x}{\Delta x} \quad \text{--- (2)}$$

ଯୁଦ୍ଧ କାନ୍ତିକ ପରିମାଣ କରିବାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

$$\text{ବିଲ୍ଲୁ } v^2 = v_x^2 + v_y^2 + v_z^2$$

$$\text{ଅବଶ୍ୟକ, } \bar{v}_x^2 = \bar{v}_y^2 = \bar{v}_z^2 = \frac{v^2}{3}$$

ଅବଶ୍ୟକ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ $\frac{1}{3} PV$ ହବାରେ ଏହାରେ

$$f(P) = \frac{1}{3} \frac{PV}{\Delta x}$$

ଯୁଦ୍ଧ କାନ୍ତିକ ପରିମାଣ କରିବାରେ ଏହାରେ $N_p dP$

କାମ କରିବାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

$$N = \int_0^\infty N_p dP$$

କାମ କରିବାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

$$dF(P) = f(P) N_p dP$$

$$\Rightarrow F = \frac{1}{3} \frac{N_p}{\Delta x} \cdot PV dP$$

$$= \frac{1}{3} \int_0^\infty \frac{N_p}{\Delta x} PV dP \quad \text{--- (3)}$$

ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

$$N_p dP = \frac{N_p}{\Delta V} dP$$

$$\text{exptn } p = F/A, \Delta V = n \Delta x$$

$$n_p dP = \frac{N_p}{ADx} dP$$

$$\Rightarrow n_p = \frac{N_p}{A \Delta x}$$

$$\textcircled{3} \quad 2N, \quad P = \frac{1}{3} \int_0^{\infty} \frac{Np}{ADx} dP \quad PV$$

$$= \frac{1}{3} \int_a^{\infty} n_p P v dP$$

1. NIPER निपेर विश्वविद्यालय

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ନାମରେ ଜାଗଧର୍ମୀଙ୍କୁ ଧିତେଜାନ୍ତିର ସାମିନାଳ୍ପଣ୍ୟ ଏହି ଏହି
ଦେଖୁ ମାତ୍ରି ପାତ୍ରର ଉତ୍ସର୍ଗ ସାମିନାଳ୍ପଣ୍ୟ ଏହି କଥା ।

→ ନେଟ୍‌କୋର୍ଟ୍ ସହିତ ସୁଧାରାର ପ୍ରତିମା ମର ଦେଖିଲାଏଟି
ନମ୍ବର୍ଡ୍ ଏହିଏ କୋଣ୍ଠ ମରଦ ର ଅଧିକ ଫଳ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମହାନ୍ଦୟର୍ଥିତ

$$q^m, \quad dF_{q,i} = G_i \frac{m_i dm_i}{r^2} \quad \text{--- ①}$$

ବିନ୍ଦୁ ଏ ଫିଲୀ ଓ ମାତ୍ରମେହିଲୁଗୁ ପାଖିଟଙ୍କ ଅଛି ୨୯,

$$dVg_i = -G \frac{M_R dm_i}{R} - \textcircled{D}$$

$$\text{Area of circle} = \pi r^2$$

$$\textcircled{2} \quad 2T\theta, \quad dVg = -G \frac{2\pi R^2 f \rho^2 dR}{M}$$

Bactrobex

$$\Rightarrow U_g = - 4\pi G \int_0^R m \cdot \rho \pi r^2 dr \quad \text{--- (3)}$$

[ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲାଗ୍]

ଏହାରେ ଯେ କାନ୍ଦିତ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ମୂଳ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା,

$$P \sim \bar{P} = \frac{M}{4/3 \pi R^3}$$

ଅବାର,

$$m \approx 4/3 \pi r^3 \bar{P}$$

$$(3) \text{ ସବୁ, } U_g = - 4\pi G \int_0^R \frac{4}{3} \pi r^3 \bar{P} \times \pi r^2 dr$$

$$= - \frac{16\pi G \bar{P}^2}{3} \int_0^R r^4 dr$$

$$= - \frac{16\pi G \bar{P}^2}{3} \left[\frac{r^5}{5} \right]_0^R$$

$$= - \frac{16\pi G \bar{P}^2 R^5}{15}$$

$$= - \frac{16\pi G \bar{P}^2 R^5}{15}$$

$$= - \frac{16\pi G}{15} \times R^5 \times \frac{GM^2}{16\pi^2 R^6}$$

$$= - \frac{3}{5} \frac{GM^2}{R}$$

$$\begin{cases} P = \frac{M}{4/3 \pi R^3} \\ = \frac{3M}{4\pi R^3} \end{cases}$$

ଏହି ଫର୍ମ କାନ୍ଦିତରେ ବିଦେଶିକ୍ଷାରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ।

ଶ୍ଵରାଜୀ ଆନନ୍ଦ ମିଶନ୍‌ରେ କୌଣସି ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ବିଦ୍ୟା ହେଲା

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାନ୍ଦିତ କାନ୍ଦିତ ଅଧିକାରୀ ।

ଶୁଣାଇଁ ମନ୍ଦିର କିମ୍ବା ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲା,

$$\begin{aligned} E &= -\frac{1}{2} U_g \\ &= -\frac{1}{2} \cdot \frac{3}{5} \cdot \frac{GM^2}{R} \\ &= -\frac{3}{10} \frac{GM^2}{R} \end{aligned}$$

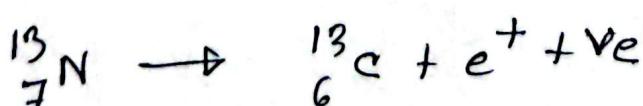
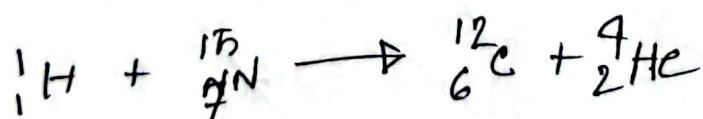
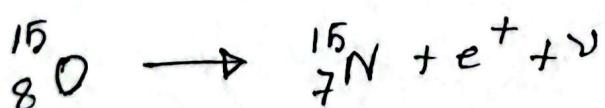
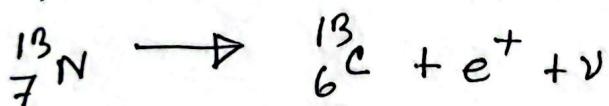
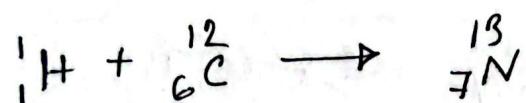
ତାହା ନାହାଇ ଏହି ପରିପ୍ରକାଶ କାହାରେ ହେଲା ?

ଏହା ନାହାଇ CNO ଚାରି ଅଗମ୍ବର ଏହା ।

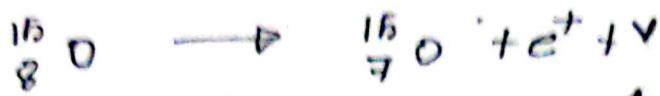
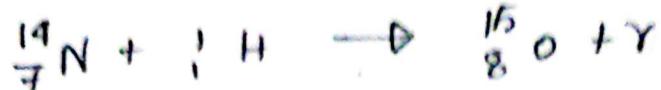
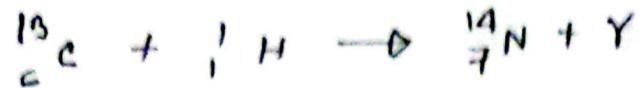
→ ନାହାଇ CNO ଚାରି କାରାନ୍, ପରିପ୍ରକାଶ କଥା ଯାହାରେ

ଅଧିକ ଶିଖାଇ ଯାଏ ଏହା । କାଳାବ୍ଦୀ ଉପରେ କଥା କଥା

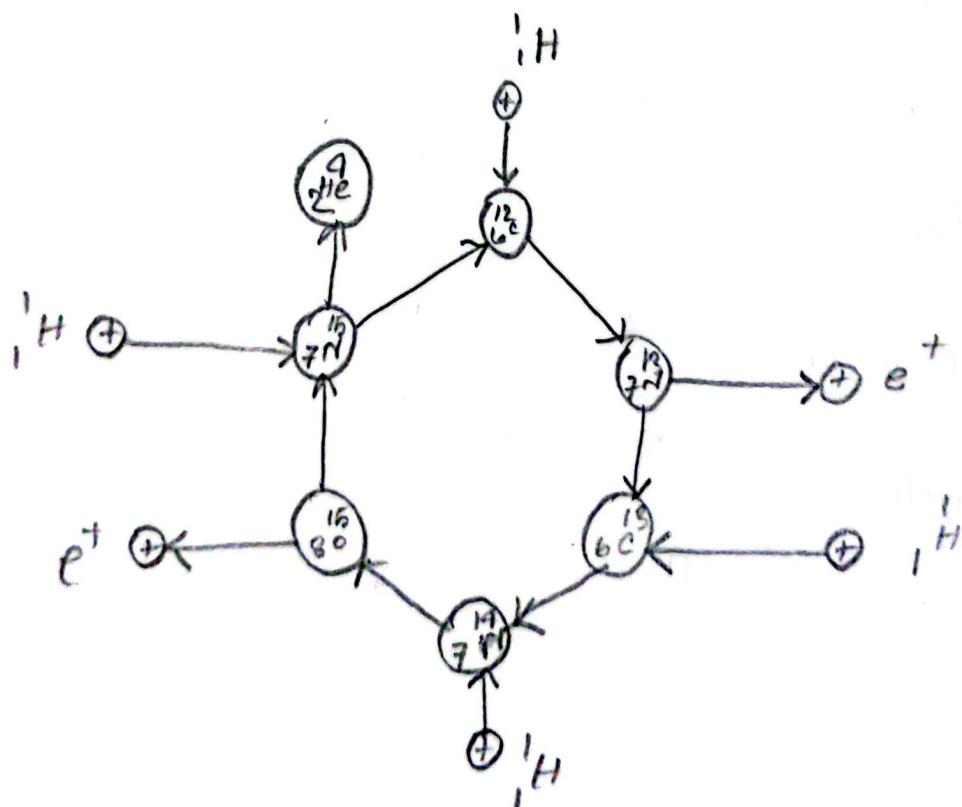
ବ୍ୟବସାଧିତ କଥା । କିମ୍ବା CNO ଚାରି କଥା କଥା :

Bactrobex

ବିକ୍ରିଯାଗତ ନିତ୍ୟ ହାର୍ମ ୨୮୦୦ ୨୫.୭ MeV ଜାଣି ପ୍ରେମଳାଗାସ ଶାଖା ୧୨୫
ଡାକ୍ତର ପ୍ରେଟିଲ ରୋଫ୍ଟ୍ ଏବାଟ ଉପରେମ୍ ନିରିକ୍ଷିତମାତ୍ର ହେଉ ୨୩୫୮,
ଏବଂ ଏବଂ $^{12}_6\text{C}$ ପ୍ରତ୍ୟେକା ରୀତରେ ବାହ୍ୟ ହାର୍ମ ।
CNO ରେ ଉଚ୍ଚ ଅନୁଷ୍ଠାତାତ କେବଳ ଉପାର୍ଥିକ ଯୋଗିକ ପ୍ରେଟିଲ
ରେ ଗ୍ରହ ଅନୁଷ୍ଠାତା ଏବଂ କେବଳ ଉପାର୍ଥିକ । ଏବେ
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ୧୧.୧% ଉପରେ ପ୍ରେଟିଲ-ପ୍ରେଟିଲ ବିକ୍ରିଯା ୨୭୦ ରବ୍ଦ
ଏବଂ ଯବାଲାକ୍ରିୟାକୁ ଉପରେ CNO ରେ ୨୮୦ ।

ପାର୍କର- ବାର୍କର ରୀତ

■ ଉଚ୍ଚତାକାରୀ କଞ୍ଚକାରୀ କଣ୍ଠ ଏବଂ ହୃଦୟ ।

→ ଆମର୍ଯ୍ୟ ଲାଗ୍ନି, $E = K.E + P.E$

$$= \frac{1}{2} m v^2 - \frac{GMm}{r} \quad \text{--- (1)}$$

ଆବାର ସେଣିଟିକ ପ୍ରଯୋଜନ $L = mrv$

ଫେରିହେଲିଯାର ଅବଧାର $\theta = 0$

$$\begin{aligned} \text{ଠଥାର}, \quad r_p &= \frac{L^2/m^2}{GM(1+e)} \\ &= \frac{(mr_pv_p)^2/m^2}{GM(1+e)} \\ &= \frac{r_p^2 v_p^2}{GM(1+e)} \\ &= \frac{GM(1+e)}{v_p^2} \quad \text{--- (2)} \end{aligned}$$

Bactrobex

ଅଗ୍ରମ୍ଭନ ଘଟନାର $\theta = \alpha$

$$\begin{aligned} r_a &= \frac{L^2 / v^2}{GM(1-e)} \\ &= \frac{(v r_a n)^2 / v^2}{GM(1-e)} \\ &= \frac{GM(1-e)}{v^2} \quad \text{--- (3)} \end{aligned}$$

ଅବାହି ଦୂରତ୍ବରେ,

$$\begin{aligned} r &= \frac{a(1-e^2)}{1+e\cos\theta} \\ &\approx \frac{a(1-e)(1+e)}{1+e\cos\theta} \end{aligned}$$

(2) $\theta = 0$,

$$\begin{aligned} r_p &= \frac{a(1-e)(1+e)}{1+e\cos 0} \\ &= a(1-e) \quad \text{--- (4)} \end{aligned}$$

ଅଗ୍ରମ୍ଭନ ଘଟନାର $\theta = \alpha$,

$$\begin{aligned} r_a &= \frac{a(1-e)(1+e)}{1+e\cos\theta} \\ &= \frac{a(1-e)(1+e)}{1+e\cos 180} \\ &= a(1+e) \quad \text{--- (5)} \end{aligned}$$

বিদ্যুৎ পদ্ধতি

$$a(1-e) = \frac{GM(1+e)}{vp^2}$$

$$\Rightarrow vp^2 = \frac{GM(1+e)}{a(1-e)}$$

$$\Rightarrow vp = \sqrt{\frac{GM(1+e)}{a(1-e)}}$$

বেগ বর্ণনা

$$v_a = \sqrt{\frac{GM(1-e)}{a(1+e)}}$$

$$(কফি সংগ্ৰহ) E = \frac{1}{2} m vp^2 - \frac{GMm}{rp}$$

$$= \frac{1}{2} m \cdot \frac{GM(1+e)}{a(1-e)} - \frac{GMm}{a(1-e)}$$

$$= \frac{1}{2} \frac{GMm}{a(1-e)} (1+e-2)$$

$$= \frac{1}{2} \frac{GMm}{a(1-e)} (e-1)$$

$$= - \frac{1}{2} \frac{GMm}{a(1-e)(1-e)}$$

$$= - \frac{GMm}{2a}$$

$$= - \frac{G(m_1+m_2)m_1m_2}{2a(m_1+m_2)}$$

Bactrobex

$$= - \frac{G_1 m_1 m_2}{2a}$$

$$E = \frac{1}{2} \langle v \rangle$$

ଅନୁପରିବାହି

$$E = \frac{1}{2} a \cdot \frac{G_1 M(1-e)}{a(1+e)} = \frac{G_1 M a}{a(1+e)}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \frac{G_1 M a}{a(1+e)} (1-e-2)$$

$$= - \frac{1}{2} \frac{G_1 M a}{a(1+e)} (1+e)$$

$$\Rightarrow - \frac{G_1 M a}{2a}$$

$$= - \frac{G_1 m_1 m_2}{2a}$$

$$E = \frac{1}{2} \langle v \rangle$$

ଯେତେବେଳେ କିମ୍ବା ଏହାରେ କିମ୍ବା ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ
ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ
ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

$$\text{ଅନୁପରିବାହି. } E = \frac{1}{2} a v^2 - \frac{G_1 M a}{r}$$

$$\Rightarrow - \frac{G_1 M a}{2a} = \frac{1}{2} a v^2 - \frac{G_1 M a}{r}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv^2 = -\frac{GMm}{2a} + \frac{GMm}{r}$$

$$\Rightarrow v^2 = -\frac{2GM}{2a} + \frac{2GM}{r}$$

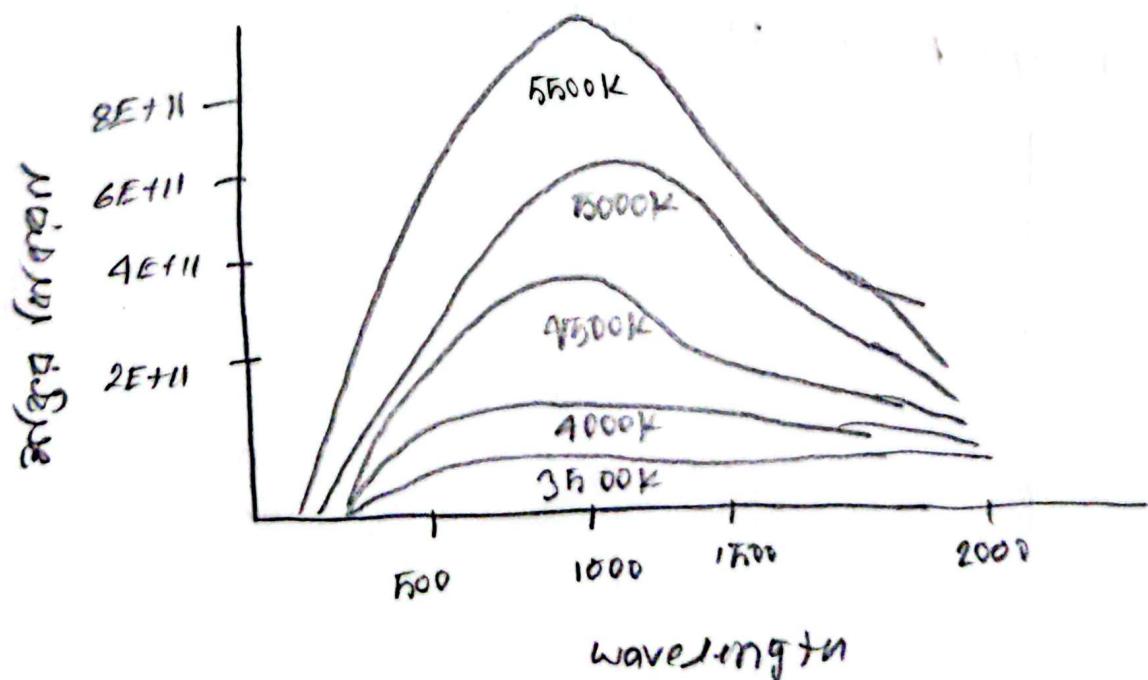
$$\Rightarrow v^2 = GM \left(\frac{2}{r} - \frac{1}{a} \right)$$

$$\Rightarrow v^2 = G(m_1 + m_2) \left(\frac{2}{r} - \frac{1}{a} \right)$$

$$\Rightarrow v = G^{1/2} (m_1 + m_2)^{1/2} \left(\frac{2}{r} - \frac{1}{a} \right)^{1/2}$$

ଏ କୁଣ୍ଡଲେମ୍ବର ବିଧିକାରୀ ହୋଇଥାଏଇ କାହାର କାହା ?

→ ଦିନର ପ୍ରତିକିରଣରେ କୁଣ୍ଡଲେମ୍ବର କୁଣ୍ଡଲେମ୍ବର ଆନନ୍ଦିତ ସକଳ ଅନ୍ତର୍ଦୟନୀୟର ତାତୀୟ ବିଧିକାରୀ ହୋଇଥାଏ ତାକେ କୁଣ୍ଡଲେମ୍ବର ବାଟେ । ଏକ କୁଣ୍ଡଲେମ୍ବର ବାଟେ ୨୫ ମାତ୍ରାନ ତାଟି ଲାଗୁ ଅନ୍ତର୍ଦୟନୀୟ କାହାର କାହା ? ଏକାଜୀବ କିରଣର ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ (ଜନମିତି କାହାର) ଅନନ୍ଦିତ ତାତୀୟର ଅନନ୍ଦିତିକାରୀ କାହାର କାହାର , ଏହି ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନ୍ତର୍ଦୟନୀୟ କାହାର କାହାର କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନ୍ତର୍ଦୟନୀୟ କାହାର କାହାର । ଏହି ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର କାହାର । ଏହି ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର କାହାର । ଏହି ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର କାହାର । ଏହି ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର । ଏହି ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର ଅନନ୍ଦିତ କିରଣର ଅନନ୍ଦିତ କାହାର ।

ଏ ପ୍ରାକ୍ତନ ବିଦ୍ୟାମ କାହାର କାରଣରେ ଏହାକିମ୍ବା ତଥା କାହାର କାରଣରେ ?

→ ସ୍ଥାନକୁଟିଲାରେ ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଚିକିତ୍ସାରେ ଶାଖାରେ ଆଜି ଯାଇବା ପାଇଁ ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କେତେ ବିଦ୍ୟା କିମ୍ବା ଆଜି କିମ୍ବା କିମ୍ବା , ପ୍ରତିବିଦ୍ୟା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟାକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

$$E = nhv = nE$$

$$\text{ତୁ କିମ୍ବା, } hv = \epsilon$$

E କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା !

ଆବାରେ ଶାଖାରେ ମଧ୍ୟରେ N ତଥା ଓର୍କି ମେଟି କିମ୍ବା E_f କିମ୍ବା

ମେଟି ଶାଖାରେ କିମ୍ବା , $\bar{\epsilon} = \frac{E_f}{N}$

କିମ୍ବା 0, $\epsilon, 2\epsilon, 3\epsilon, \dots, n\epsilon$ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା N_0, N_1,
N_2, N_3, \dots, N_{12}, 24,

$$N = N_0 + N_1 + N_2 + N_3 + \dots + N_{12} + \dots$$

$$E_f = 0 + N_1 \epsilon + 2N_2 \epsilon + 3N_3 \epsilon + \dots + N_{12} n\epsilon + \dots$$

କିମ୍ବା

$$-n\epsilon/kT$$

$$N_r = N_0 e^{-\epsilon/kT}$$

$$N = N_0 + N_0 e^{-\epsilon/kT} + N_0 e^{-2\epsilon/kT} + N_0 e^{-3\epsilon/kT} + \dots$$

$$N_0 e^{-n\epsilon/kT}$$

Bactrobex

$$= N_0 (1 + e^{-\epsilon/KT} + e^{-2\epsilon/KT} + e^{-3\epsilon/KT} + \dots e^{-n\epsilon/KT} + \dots)$$

$$= \frac{N_0}{1 - e^{-\epsilon/KT}} \quad [\because 1 + x + x^2 + x^3 = \frac{1}{1-x}]$$

~~$$\text{মুক্ত ক্ষেত্রে সর্বোচ্চ আবণ্ণি } E_F = \frac{\epsilon N_0 e^{-\epsilon/KT}}{(1 - e^{-\epsilon/KT})^2}$$~~

~~$$\text{স্থানীয় ক্ষেত্রে } E_F = 0 + N_0 e^{-\epsilon/KT} \epsilon + 2 N_0 e^{-2\epsilon/KT} \epsilon^2 +$$~~

~~$$3 N_0 e^{-3\epsilon/KT} \epsilon^3 + \dots N_0 e^{-n\epsilon/KT} n \epsilon + \dots$$~~

$$= N_0 e^{-\epsilon/KT} (1 + 2e^{-\epsilon/KT} + 3e^{-2\epsilon/KT} + \dots + e^{-n\epsilon/KT} e^{-(n-1)\epsilon/KT} n + \dots)$$

~~$$E_{\text{eff}} = \frac{\epsilon N_0 e^{-\epsilon/KT}}{(1 - e^{-\epsilon/KT})^2}$$~~

~~$$[\because 1 + 2x + 3x^2 + \dots = \frac{1}{(1-x)^2}]$$~~

$$\therefore \text{মুক্ত ক্ষেত্রে } \bar{\epsilon} = \frac{E_F}{N}$$

$$= \frac{\epsilon N_0 e^{-\epsilon/KT}}{(1 - e^{-\epsilon/KT})^2}$$

$$= \frac{\epsilon e^{-\epsilon/KT}}{1 - e^{-\epsilon/KT}}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{E \cdot e^{-E/KT}}{e^{-E/KT} (e^{E/KT} - 1)} \\
 &= \frac{E}{e^{E/KT} - 1} \\
 &= \frac{hv}{(e^{hv/KT} - 1)}
 \end{aligned}$$

ବ୍ୟାକ୍ ପାଇଁ, ଦେଖିବାରୁ v^3 ଓ $v + hv$ ଏହାରେ ବିଭିନ୍ନ

ହେଲ୍‌ ଶାଖାରେ ମୁଣ୍ଡରୀ, $n = \frac{8\pi v^2}{c^3} dv$

ଶୁଦ୍ଧରୀତି ଉପରେ $E_v dv = \frac{8\pi v^2}{c^3} dv \times \frac{hv}{(e^{hv/KT} - 1)}$

$$\begin{aligned}
 &\text{ଅଧିକାରୀ,} \\
 &v = c/\lambda \\
 &dv = -c\lambda^{-2} d\lambda
 \end{aligned}
 \quad \begin{aligned}
 &= \frac{8\pi h v^3}{c^3} \cdot \frac{1}{(e^{hv/KT} - 1)} dv \\
 &= \frac{8\pi h}{c^3} \left(\frac{c^3}{\lambda^3}\right) \frac{1}{(e^{hc/\lambda KT} - 1)} \left(\frac{c}{\lambda^2}\right) d\lambda \\
 &= \frac{8\pi hc}{\lambda^5} \frac{1}{(e^{hc/\lambda KT} - 1)} d\lambda
 \end{aligned}$$

Bactrobex

ଦ୍ୱୀପ କ୍ଷତିକା: ଯେତେ ପାହାନ୍ତର ଅଳ୍ପଟ ଆଜି ଓ ପରିମା କ୍ଷତିକା
ନାମକାରୀ (m-m) ନାମ କୁଣ୍ଡଳ ବା କୁଣ୍ଡଳ ଏତେ ।

ସ୍ଟେଲାର୍ ପାତାମାର: ନାମାଚିକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁଣି କରି ଉପରିବଳାଧୀ
ଅବଶ୍ୟାକୀୟ ଲାଭକାରୀ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ବାଲାକୀ ନିରକ୍ଷିତ
ଅବଶ୍ୟାକୀୟ ଲାଭକାରୀ ଅବଶ୍ୟାକୀୟ । ଏହା ନାମକାରୀ କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ
ଅବଶ୍ୟାକୀୟ କ୍ଷେତ୍ର ଅବଶ୍ୟାକୀୟ ଲାଭକାରୀ ଲାଭକାରୀ ଏଥାର
କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ନାମକାରୀ କୁଣ୍ଡଳ ।

ଲାଭକାରୀ କ୍ଷେତ୍ର ବିବାହର । ① ବୈଶିଖ ବା ଫୁଲକାନ୍ତିର ② କାର୍ତ୍ତିକା ବା
ପର୍ବତ କାନ୍ତିର ।

① ଏହା ବିବାହ କୁଣ୍ଡଳ ପୁଣି ଓ କୁଣ୍ଡଳ କରି କରିବାରୀ କାହାର
କ୍ଷେତ୍ର ନାମକାରୀ ଲାଭକାରୀ ଏଥାର କ୍ଷେତ୍ର କାହାର କାନ୍ତିର
ଲାଭକାରୀ ଏତେ ।

② ଏହା ବିବାହକୁଣ୍ଡଳ ଦୂରବତୀ ଅବଶ୍ୟାକୀୟ ଲାଭକାରୀ
କରାଯାଇବ କୁଣ୍ଡଳ କରି କରିବାରୀ କରାଯାଇବ ଲାଭକାରୀ
ଏଥାର କ୍ଷେତ୍ର କାହାର କାର୍ତ୍ତିକା କାନ୍ତିର ଲାଭକାରୀ ଏତେ ।

ମୁଁ ଆମ୍ବାର ପ୍ରକାଶ ଏହାମି କଲା ଦେ ।

→ କର୍ତ୍ତା ଉତ୍ସାହାରେ ମାର୍ଦ୍ଦ ନିଯମ ଓ କ୍ଷାଣିତ ହୁଏ ଥିଲା । ପରିବାର
ମୋର ବେଳେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର ମାର୍ଦ୍ଦ ଅବ୍ୟାଖ୍ୟାନ
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର ଶୁଣ୍ଡରୀ ବର୍ଣ୍ଣନାର ମହାପ୍ରକାଶକାରୀ
ମାର୍ଦ୍ଦ ଅବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଏବଂ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର ମାର୍ଦ୍ଦ ଅବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଏବଂ

$$V = \sqrt{\frac{\text{elastic modulus}}{\rho}} \quad (\text{longitudinal wave})$$

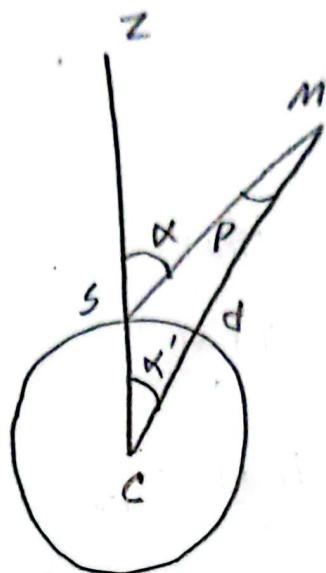
Bactrobex

ଆମର ପ୍ରକାଶନ · ଟେ ମାତ୍ର, $V = \sqrt{\frac{TP}{P}}$, P = ଦାୟୀ ଏହି, P = ୮୮୫
ଆମର ପାଞ୍ଚଶିଲ୍ପ ପ୍ରକାଶନ କୁଟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବାରେ ।

କାଳାବ୍ଦ: କାଳାବ୍ଦ ଜ୍ଞାନବିଦୀ ପିଲାଟିନ୍, ଗଲିଟାର୍ମର ମାତ୍ର ଯେତେ
କାଳାବ୍ଦ କାଳାବ୍ଦ ସ୍ଥାନର ବିଭାଗ । ଓ ବାଣଶୂଳର ବାଣଶୂଳ
ନିଯମମୂଳେ ମାତ୍ର ତଥା ଚାରି ଅଳ୍ପମେ ବାଣଶୂଳ ନିଯମମୂଳେ ତଥା
ପ୍ରାଚୀ ଲାଗେ ।

ଶର୍ଵତ୍ରାବ୍ଦ: ପ୍ରଥମ ଲାଟିନ୍ ଏବା ଓ ଦ୍ୱାଦ୍ଵାରା ଉପର୍ଯ୍ୟାମ ଲାଗେ ହୋଇ
ଦେବତାଙ୍କୁ ଶର୍ଵତ୍ରାବ୍ଦ ବାହୁଦ୍ଵାରା ବାହୁଦ୍ଵାରା ଏବା
ମାତ୍ର ଆମର ଉଦ୍ଧବବଳୀର ସମ୍ପର୍କରେ ହେବାରେ ତଥାରେ ତଥାରେ
ପ୍ରାଚୀ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକାରୀ କୋର୍ ହେବାରେ ଏବା କୋର୍ ହେବାରେ
କୋର୍ ହେବାରେ କ୍ରିଯା ଲାଗେ । ଏ ଉଦ୍ଧବତାମ୍ବଦୀ ଆମର ପାଞ୍ଚଶିଲ୍ପ
କ୍ରିଯାବ୍ୟ ଏବା କ୍ରିଯା ଅବଶ୍ୟକତା କାମ ତଥା ଆମର କାମ
ପାଞ୍ଚଶିଲ୍ପ ମନ୍ତ୍ରମୁକ୍ତ ହେବାରେ ହେବାରେ ।

■ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହାତ କାଳୀ ପରିବାହ୍ୟ ଦୟାରେ ନିର୍ମିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଥାମଧ୍ୟ ବାଯାର୍ତ୍ତରେ କାହିଁ ଅର୍ଥକୁ ଲଙ୍ଘନାରେ ହେ ।

ବେବି, M ଏହାର ପରିବାହ୍ୟ ଆବାଧାରଟ ହୁଏ । ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉ,
S ଲମ୍ବାବକ । ଏଥାର, $\rho = \angle SCM = M$ । ବେବି CZ ରେଖା ରୁକ୍ଷ SM
ଓ CM ରୁ ମଧ୍ୟରୁ α ଓ α' ଦେଇ କ୍ରୋଲାଇ ଦୟାର । $\alpha = \angle ZSM$
= ଆବାଧ ଦୟାରେ ଏହା $\alpha' = \angle SCM =$ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୟାରେ ।

ଯେତୁ α , $\angle SCM$ ଦ୍ୱାରା ବରାକିଲାଏଇଲା,

$$\alpha = \alpha' + \rho$$

ଅବାର, $\angle SCM$ ଫର୍ଦିଗାରୀ,

$$\frac{\sin \rho}{R} = \frac{\sin(180^\circ - \alpha)}{d}$$

$$\Rightarrow \frac{\sin \rho}{R} = \frac{\sin \alpha}{d}$$

$$\Rightarrow \frac{P}{R} = \frac{\sin \alpha}{f}$$

$$\Rightarrow P = \frac{R}{f} \sin \alpha \quad \text{--- (1)}$$

ଆବାର,

$$d = \frac{R}{P} \sin \alpha \quad \text{--- (2)}$$

$$\text{ପ୍ରତିକିର୍ଣ୍ଣ ଦୂର୍ଧ୍ଵରେ } d = D - R \\ = \frac{R}{P} \sin \alpha \cdot R \quad \text{--- (3)}$$

ଯେହି ଦୂର୍ଧ୍ଵ ମ ନୀତିବଳ୍ୟରେ ଥାଏ ଅନୁକୂଳ ହେବାରେ $\alpha = 90^\circ$

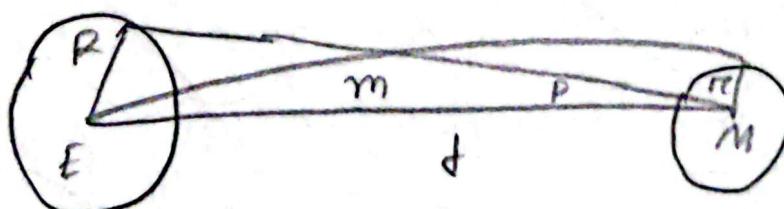
$$\therefore P = \frac{R}{f} \sin 90^\circ$$

$$\Rightarrow P = \frac{R}{f}$$

$$\Rightarrow f = \frac{R}{P} \quad [P = \text{ନୀତିବଳ୍ୟ}]$$

ଯେହି ଲାଗାନ୍ତରେ P ଏବଂ କୋଣ ଖରାଙ୍ଗ୍ରେ (ମାତ୍ର 22)

$$d = R \times \frac{206265''}{P''} \quad [1 \text{ rad} = 206265'']$$

Bactrobex

$$\text{পূর্বৰী হলু পর্যবেক্ষণের পথ}, \quad \frac{R}{f} = p \quad \text{--- (4)}$$

$$\text{তাঁর } 270 \quad u \quad " \quad \frac{R}{f} = m \quad \text{--- (5)}$$

(4) 3(5) 270 সমৰ্থন কৰি,

$$\cancel{(5)} \quad \frac{R}{f} = \frac{m}{p}$$

$$\Rightarrow R = \frac{m}{p} \times R$$

আমৰা জানি,

$$I = \frac{L}{4\pi d^2}$$

এখন অন্তর্গতে কোন p দখল পরিমাণকৃত কৰি $D = 225$,

$$tamp = \frac{1 \text{ AU}}{D}$$

$$\text{তথ্য}, \quad D = \frac{1}{p}$$

২২৫ ২৭৩ পূর্বৰী হলু যৌনকৃত দ্বৰণা' তথ্যস্বর কৰি,

অন্তর্গত ৩ পূর্বৰী' বলৈশৰ্মা' মাঝি স্বীকৃত,

କୁ ବିନ୍ଦୀତ ସର୍ବିମ୍ବ ହେଉ ଫାଯା ଏସି ।

→ ସବୁ ଶିଖିଲା ଓ ବିନ୍ଦୀତ ହେଲା ତାପକା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା
ହେଲା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା ଉପରେ
ଜୋକିଟ ହେଲା । ଏହି ଅଧିକାରୀ ବିଳାର କାହାରୁ F କିମ୍ ନ ହେଲା
ନାହିଁ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଷ୍କାର କରାଯାଇଥାଏ ।

$$F = \frac{L}{\pi d^2}$$

πd^2 ହୀନ୍ଦି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ । (21.82 L, 12.05 ଡିଗ୍ରୀ
ଲିଂଗ୍ରେ ବ୍ୟାପ୍ତି କିମ୍ ଯେଉଁ F ହେଲା । ଅଧିକାରୀ ହେଲା ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ବିନ୍ଦୀତ ହେଲା ଏବଂ ବିନ୍ଦୀତ ହେଲା । 22କା ବିନ୍ଦୀତ ସର୍ବିମ୍ବ ହେଲା ।

ବିନ୍ଦୀତ ବ୍ୟାପ୍ତି : ହେଲା ଏହି ବିଳାର କାହାରୁ କାହାରୁ ଏହି
ଅଧିକାରୀ ବ୍ୟାପ୍ତି କିମ୍ ହେଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ
ତାକେ ବାଣୀଚିତ୍ର ହେଲା ।

ବିନ୍ଦୀତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସ୍ଥଳବିନ୍ଦୀତ : ଆହୁତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ଲକ୍ଷଣରେ ଦେଖିବାରେ, $m - M = 5.10g_{10} \delta - 5 = 5.10g_{10} \left(\frac{\delta}{10pc} \right)$,
ଦେଖାଇ କି m ଓ M ଲକ୍ଷଣରେ ଅନ୍ତରତଃ କିମ୍ବା କିମ୍ବା । ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଲକ୍ଷଣରେ, କିମ୍ବା ମାତ୍ରା M_B , M_V ବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଲକ୍ଷଣରେ ଅନ୍ତରତଃ । ଦେଖାଇ ଲକ୍ଷଣରେ L-B କିମ୍ବା
ଅନ୍ତରତଃ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଲକ୍ଷଣରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଲକ୍ଷଣରେ ଏହି

Bactrobex

$B-V$ এর সূত্র দেখ নিও তা কাণ্ডের মাধ্যমে
পাইবে, $U-B = m_u - m_B$

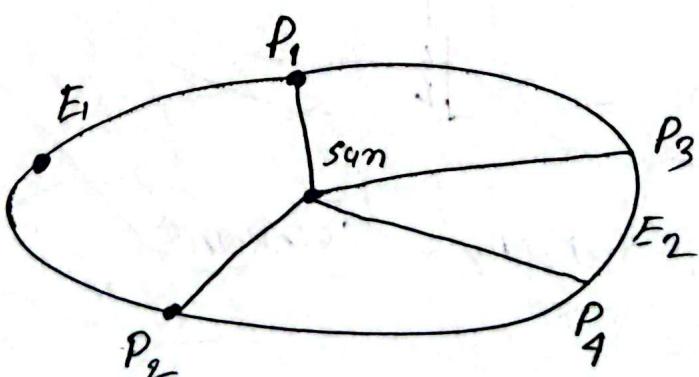
$$B-V = m_B - m_V$$

অবশ্যে গুণফল ব্যবহৃত করি তাহলে কাণ্ডের
বাস্তুজ্ঞান সংক্ষেপে (Be) হাত।

$$BC = m_{bol} - m_V$$

ସୁ ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀର ପଦ୍ମ ସ୍ନାନ: ସୁରକ୍ଷା କାହାର ବାବୁ ଫର୍ମିଟ ହାତେ ପଦ୍ମସନ୍ଧି
ଦେଖିବ ଉନ୍ନୟତାବାହୀନ । ସୁର ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀର ଦେଖିବ ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀର
ଅବଧାର୍ଯ୍ୟ ମାତ୍ର । ଏହଙ୍କାଳେ ଶୂନ୍ୟର ଦେଖି ଏହାର ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀର
ଚାରନାମେ ମାତ୍ରମାତ୍ର ଶାର୍ଦ୍ଦେଶ ଶାର୍ଦ୍ଦେଶ ପଦ୍ମସନ୍ଧିର
ଲାଭବିକିତେ ହେବ ।

ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀର ପଦ୍ମ ସ୍ନାନ: ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀର ପଦ୍ମ ସ୍ନାନ ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀ
ହାତେ ବେଳେ ଚିନ୍ତିତ ହେବ । ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀର ପଦ୍ମ ସ୍ନାନ କାହାର ହେବ
ହେଉଥିବ ଦିକେ ଚାକରି ଦେଖି ରହି ଥିଲୁ କାହାର ଉନ୍ନୟତାବାହୀନ
ଅକ୍ଷାଂଶୁଗୁଡ଼ିକେ ପରିଦ୍ୱୟ ଦେବ । ପଦ୍ମଟ ଶୂନ୍ୟର ବାଦୁ ଅନ୍ତର ଶାର୍ଦ୍ଦେଶ
ଶାର୍ଦ୍ଦେଶ କାହିଁ ବାବୁ । ଦେଖି କିଛି ମୁହଁନ ଦେଖିବ ଶାର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦେଖି ପାଇଁ ମାତ୍ର ।

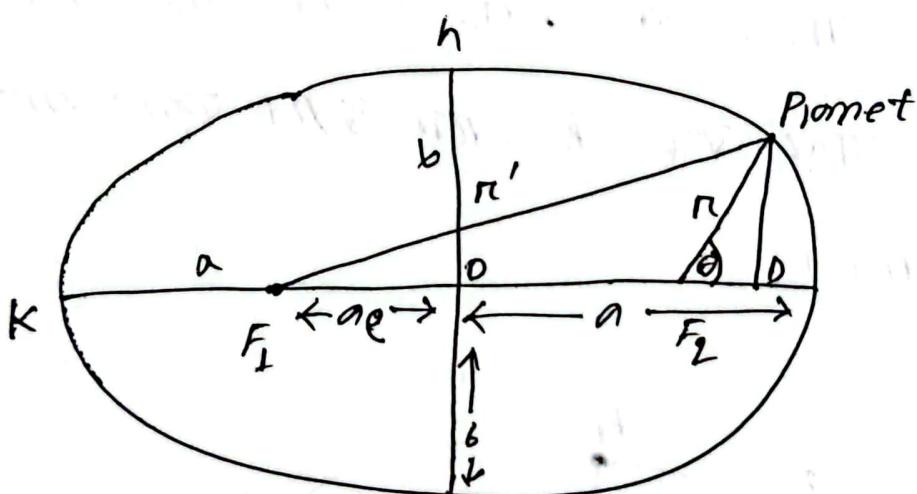
Bactrobex

E_1 3 E_2 ହାନ୍ତି କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣି । E_1 3 କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦିଲ୍ଲି ଏବଂ
ବିଶ୍ୱାସ କିମ୍ବା perihelion position କିମ୍ବା ଏହାରେ 3 rd January
perihelion ହାନ୍ତି । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ନିର୍ଧାରଣ ଏବଂ ପ୍ରମାଣିତ ହାନ୍ତି
କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣି ।

Aphelion: କିମ୍ବା 2ଟି E_2 କିମ୍ବା ଏହାରେ ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ Aphelion ହାନ୍ତି ।
Aphelion ଏହାରେ farthest point.

■ The Geometry of Elliptical motion / ଗଭୀରତୀର ଜ୍ୟାମିତି ଜ୍ୟାମିତି

$$\approx \text{ChKB 125} \quad r = \frac{a(1-e^2)}{e\cos\theta + 1}$$

$$\text{ଉପରୁତ୍ତର ଏହି } r_1' + r_2' = r_1 + r_2 = \text{constant}$$

બાયુન, F_1, F_2 = અનુક્રમિત કાર્ય

પ્રોપેલ એવી ફાળ હોય કે F_1, F_2 ની પ્રોપેલ વિશે F_2 ની પ્રોપેલ વિશે કેવી રીતે ?
જેવી રીતે ? a = અનુક્રમિત વિશે, b = અનુક્રમિત વિશે, θ = કોણ

$$F_{2D} = ae, \quad K_D = a, \quad h_D = b$$

$\angle PF_2D = \theta$ કે $e = અનુક્રમિત = 2(3.14) \text{ કોર્ટ ડાય્}$
 $e = 0.25\pi \text{ કોર્ટ ડાય્}$

$$\text{ફોર્મુલા, } r' + r = 2ae \quad \text{--- (i)}$$

$$PD = rsin\theta \quad \text{--- (ii)}$$

$$F_{2D} = rcos\theta \quad \text{--- (iii)}$$

∴ ΔF_1PD ની વિસ્તૃતાની માટે વિધાન કરો,

$$(r')^2 = (2ae + rcos\theta)^2 + (rsin\theta)^2$$

$$\Rightarrow (r')^2 = 4a^2e^2 + r^2cos^2\theta + 4ae rcos\theta + r^2sin^2\theta$$

$$\Rightarrow r'^2 = r^2 + 4ae(ae + rcos\theta) \quad \text{--- (iv)}$$

$$\text{ફોર્મુલા } r' \text{ ની જરૂર કરો. } (iv) \text{ નોંધ કરો}$$

$$(2a - r)^2 = r^2 + 4ae(ae + rcos\theta)$$

$$\Rightarrow 4a^2 - 4ar + r^2 = r^2 + 4ae(ae + rcos\theta)$$

$$\Rightarrow 4a(a - r) = 4ae(ae + rcos\theta)$$

Bactrobex

$$\Rightarrow a-r = c(\alpha e + r \cos \theta)$$

$$\Rightarrow a-r = ae^2 + r \cos \theta \Rightarrow a - ae^2 = (r \cos \theta + r) = a - ae^2$$

$$\Rightarrow r(1 + e \cos \theta) = a(1 - e^2)$$

$$\Rightarrow r = \frac{a(1 - e^2)}{1 + e \cos \theta}$$

(Proved)

সত্ত্বার $e=0$ হলে $r=a$ এবং অর্ধপৃষ্ঠার পরিমাণ $2\pi a$

অর্ধপৃষ্ঠার পৃষ্ঠামুখীয় সমূল ধৰ্ম $\pi = \alpha$ সমূল অর্ধপৃষ্ঠা

এটি কৃত নির্দেশ বাবে ।

বিহুগার্হ অক্ষযন্ত্র তারকাঞ্চীলোর যেকোনো অর্ধপৃষ্ঠার প্রয়োগ কর্তৃত
অব্যুপন বাবে । উভয়ের প্রয়োগে (প্রথম ও দ্বিতীয়) স্থানের
বাবে অব্যুপন বাবে তারকা parihersion হচ্ছে ।

Perihelion distance = $a - ae = a(1 - e)$ । কৃত পুনরাবৃত্ত

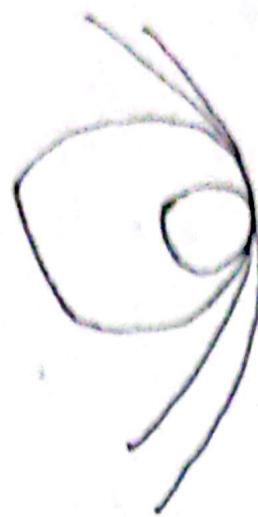
হচ্ছে স্থানের দূরে (প্রয়োগ অব্যুপন বাবে তারকা Aphelion
বাবে) । প্রথম দূরত্ব = $a + ae = a(1 + e)$

প্রথম উভয়ের প্রয়োগ বাবে অব্যুপন কর্তৃত (প্রথম) : দূরত্ব $2am$

$e=0$ কর্তৃত প্রয়োগ বাবে অব্যুপন : $e=1$ কর্তৃত প্রয়োগ

বন্ধুবন্ধী $2am$ মুক্তবন্ধী $2am$ $t > 1$ $2am$ তারকা প্রয়োগ কর্তৃত

হচ্ছে ।

ବିହାର ସ୍କ୍ଵାର୍ଟ୍

ଏହା କମଳାତ୍ମର ଏହା ଲୁଚ ପ୍ରକାଶନରେ:

ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତିଗ୍ରହ କୌଣସି ଆଣିବା ପାଇଁ,

$$L = \mu \vec{r} \times \vec{v}$$

$$= \mu r \hat{r} \times \frac{d}{dt}(r \hat{r})$$

$$= \mu r \hat{r} \left(\frac{dr}{dt} \hat{r} + r \frac{d}{dt} \hat{r} \right)$$

$$= \mu r \frac{dr}{dt} \hat{r} \times \hat{r} + \mu r^2 \hat{r} \times \frac{d}{dt} \hat{r}$$

$$= 0 + \mu r^2 \hat{r} \times \frac{d}{dt} \hat{r}$$

$$= \mu r^2 \hat{r} \times \frac{d}{dt} \hat{r}$$

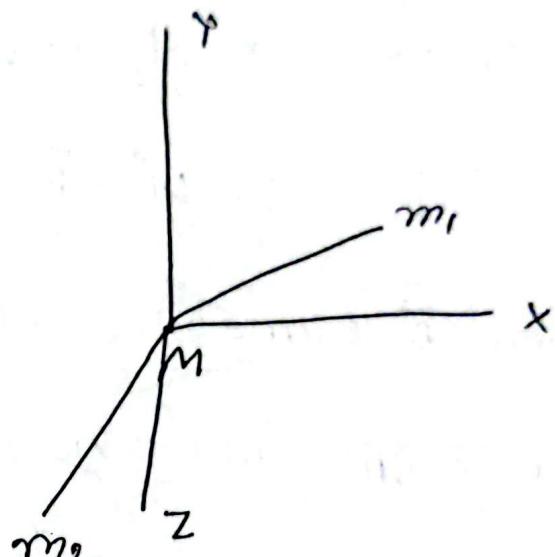
ଅଧିକାଂଶ, $A = \text{ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ}$

$$\mu = \frac{m_1 m_2}{m_1 + m_2}$$

$$\vec{p} = \mu \vec{v} - \frac{GM\mu}{r^2} \hat{r}$$

$$-\vec{a} = -\frac{\vec{F}}{\mu} = -\frac{\mu}{r^2} \hat{r}$$

$$= -\frac{GM}{r^2} \hat{r}$$

Bactrobex

ଫୁଲା 3 କୌଣସି ଯେବେଳେ ଅନୁମତି ଦିଲା,

$$\vec{a} \times \vec{L} = -\frac{GM}{r^2} \hat{r} \times (r n^2 r \times \frac{d}{dt} \hat{r}) = -GMn\hat{r} \times [\hat{r} \times \frac{d}{dt} \hat{r}]$$

$$[\therefore \vec{A} \times (\vec{B} \times \vec{C}) = (\vec{A} \cdot \vec{C}) \vec{B} - (\vec{B} \cdot \vec{C}) \vec{A}]$$

$$\Rightarrow \vec{a} \times \vec{L} = -GMn(\hat{r} \cdot \frac{d}{dt} \hat{r}) \vec{r} + GMn(\hat{r} \cdot \vec{r}) \frac{d}{dt} \vec{r}$$

$$\Rightarrow \vec{a} \times \vec{L} = -GMn\hat{r} \frac{d}{dt}(1) + GMn \frac{d}{dt} \hat{r} - GMn [r \cdot r \cdot \frac{d}{dt} (r \cdot \vec{r})] - \frac{d}{dt} (\vec{r})$$

$$\Rightarrow \vec{a} \times \vec{L} = GMn \frac{d}{dt} \hat{r}$$

$$\Rightarrow \frac{d}{dt} (\vec{r} \times \vec{L}) = \frac{d}{dt} (GMn \hat{r})$$

$$\Rightarrow \vec{r} \times \vec{L} = GMn \hat{r} + \vec{D}$$

ଯଥାଗତ $\vec{D}$ ହିଁର ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ଫର୍ମାନ , ଏହିରୁ ପରିଧିକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଅବଧାର କାର ପୁଣ୍ୟ ପରିଧି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କାର

$$\vec{r} \cdot (\vec{r} \times \vec{L}) = GMn \vec{r} \cdot \hat{r} + \vec{r} \cdot \vec{D}$$

$$[\therefore \vec{A} \cdot (\vec{B} \times \vec{C}) = (\vec{A} \times \vec{B}) \cdot \vec{C}]$$

$$\Rightarrow \vec{r} \cdot (\vec{r} \times \vec{L}) = GMn \vec{r} \cdot \hat{r} + \vec{r} \cdot \vec{D} \quad [\vec{r} = r \cdot \hat{r}]$$

$$= GMn r \vec{r} \cdot \hat{r} + \vec{r} \cdot \vec{D}$$

$$= GMn r + r D \cos \theta$$

অন্তর গুরুত্ব Argument momentum

$$\vec{L} = \mu(\vec{r} \times \vec{v})$$

$$\Rightarrow \frac{\vec{L}}{\mu} = (\vec{r} \times \vec{v})$$

$$\Rightarrow \frac{\vec{L}^2}{\mu^2} = GM\mu r + \mu v \cos\theta$$

$$\Rightarrow \frac{L^2}{\mu^2} = GM\mu r + \mu v \cos\theta$$

$$= GM\mu r \left(1 + \frac{\mu v \cos\theta}{GM\mu r} \right)$$

ক্ষেত্র

$$e = \frac{v \cos\theta}{GM\mu}$$

$$\Rightarrow \frac{L^2}{\mu^2} = GM\mu r (1 + e \cos\theta)$$

$$\Rightarrow r = \frac{L^2}{GM\mu^2 (1 + e \cos\theta)}$$

$$\begin{aligned} &\Rightarrow L^2/\mu^2 = \\ &GM\mu r (1 + e \cos\theta) \\ &\Rightarrow r = \frac{L^2/\mu^2}{GM(1 + e \cos\theta)} \end{aligned}$$

অন্তর গুরুত্ব, $= GM\mu r (1 + e \cos\theta) = \frac{L^2}{\mu^2}$

$$r = \frac{a(1 - e^2)}{(1 + e \cos\theta)}$$

$$\therefore r = \frac{L^2/\mu^2}{GM(1 + e \cos\theta)}$$

$$= \frac{L^2}{\mu^2 GM (1 + e \cos\theta)}$$

$$\Rightarrow a^2 = \mu^2 GM \cdot a(1 - e^2) \Rightarrow a(1 - e^2) = \frac{L^2/\mu^2}{GM(1 + e \cos\theta)}$$

$$\Rightarrow L = a \sqrt{GMa(1 - e^2)} \Rightarrow L^2/a^2 = GMa(1 - e^2)$$

$$\therefore L^2 = a^2 \cdot GMa(1 - e^2)$$

$$\Rightarrow L = \sqrt{a^2 \cdot GMa(1 - e^2)}$$

$$\therefore L = a \sqrt{GMa(1 - e^2)}$$

Bactrobex

$$r = \frac{l^2}{\mu GM(1+e\cos\theta)}$$

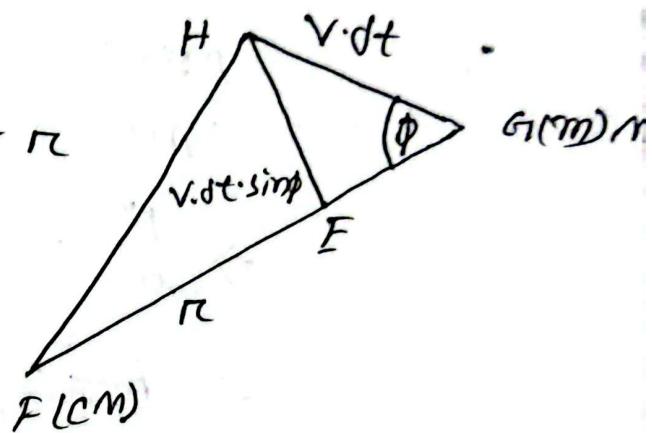
∴ উপর্যুক্তাব মধ্যে এর সমিক্ষা আস।

$$l = r \sqrt{\mu M(1-e^2)}$$

মুক্ত কেন্দ্রাবে পথ অর্থ প্রতিক্রিয়া: সূর্যের কেন্দ্র এবং
উপর্যুক্তাব মধ্যে সমত সময় সময় প্রতিক্রিয়া হয়।

মান করি উপর্যুক্তাব মধ্যে ক লেখ
তথ্যটি একটি পথ প্রযোগ করে আস ক
৩ অভিগতিক বেজ ∇ ২১ ০২১৮

(কীটিক বেবেজ)

$$L = mvrsin\phi$$

$$= rpsin\phi$$

$$\vec{L} = \vec{r} \times \vec{p}$$

$$\vec{p} = m\vec{v}$$

বেবেজ প্রযোগ করিবলৈ দ্বিতীয় ব্রহ্মাণ্ড $\vec{p} = m\vec{v}$

ΔFGH টি প্রতিক্রিয়া

$$dA = \frac{1}{2} \times \text{ভূমি} \times \text{উচ্চতা}$$

$$= \frac{1}{2} \times r \times (v dt \cdot \sin\phi)$$

ବ୍ୟାକ୍ତିର ପାଇଁ ଅଧିକାରୀ ଆମ୍ବଲୋଗୋ ୨୯

$$\frac{dA}{dt} = -\frac{1}{2} \times \nu^2 \pi L \sin \theta \\ = -\frac{1}{2} \cdot \frac{L}{\nu}$$

ତା କିମ୍ବା ନାହିଁ ଏହି ପରିପରା କିମ୍ବା

$$\frac{dA}{dt} = -\frac{1}{2} \cdot \frac{L}{\nu}$$

ମୁଣ୍ଡ କ୍ଷିରକ ଘୋଷଣା ଓ ଏହି କ୍ଷିର ସଂରକ୍ଷଣ ପରିପରାରେ
ହେବୁ କ୍ଷିର ମାତ୍ରା ।

କିମ୍ବାରେ ତୁ କ୍ଷିର ପରିପରା : କେମଳାରେ କ୍ଷିର ପରିପରା

କିମ୍ବା ପୋତ୍ରାଜାରେ ହେବୁ,

$$\frac{dA}{dt} = \frac{1}{2} \cdot \frac{L}{\nu}$$

କ୍ଷିର କର୍ମଚାରୀ ଉପର୍ଯ୍ୟାମରେ T କି ସମୀକ୍ଷାକାରେ କରାଯାଇଥାଏ,

$$dA = \frac{1}{2} \cdot \frac{L}{\nu} dt$$

$$\Rightarrow \int_0^A dA = \frac{1}{2} \cdot \frac{L}{\nu} \int_0^T dt$$

$$\Rightarrow A = \frac{1}{2} \cdot \frac{L}{\nu} T$$

$$\Rightarrow A^2 = \frac{1}{4} \cdot \frac{L^2}{\nu^2} T^2 \quad [\text{ଏହି କାହା}]$$

$$\Rightarrow T^2 = \frac{4A^2 \nu^2}{L^2}$$

Bactrobex

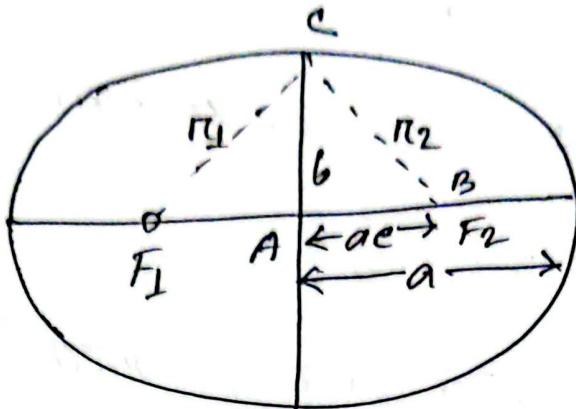
ଯୁଦ୍ଧ ଉତ୍ସବରେ ମହାନୀ $A = \pi ab$

$$\text{ପ୍ରତିକାଳୀନ } T^2 = \frac{4\pi^2 a^2 b^2 n^2}{L^2} \quad \text{---(1)}$$

କ୍ଷୟାତିକାରୀ $e = 0.2m$

କିମ୍ବା ଏହି ଏକ ପ୍ରତିକାଳୀନ

ଏହା $(n_1 = n_2 = a) 2\pi$

$\triangle ABC$ କିମ୍ବା ମହାନୀକାରୀ ତ୍ରୟିକ କିମ୍ବା

$$n^2 = b^2 + (ae)^2$$

$$\Rightarrow b^2 = n^2 - (ae)^2 \quad \text{---(ii)}$$

$$= a^2 - (ae)^2$$

ଅନୁକୂଳ ଗୋପନୀୟ

ଉତ୍ସବରେ ଲାଗେଇ ଏହା ମୌଖିକ ସେବନୀ

$$L = n \sqrt{GMA(1-e^2)} \quad \text{---(iii)}$$

ଅନୁକୂଳ ଗୋପନୀୟ କିମ୍ବା ଏହା କିମ୍ବା

$$T^2 = \frac{4\pi^2 a^2 (a^2 - (ae)^2 \cdot n^2)}{\{n \sqrt{GMA(1-e^2)}\}^2}$$

$$= \frac{4\pi^2 a^4 (1-e^2) \cdot n^2}{n^2 \cdot GMA (1-e^2)}$$

$$= \frac{4\pi^2 a^3}{GM}$$

$$= \frac{4\pi^2 a^3}{G_1 (m_1 + m_2)}$$

$$\therefore T^2 \propto a^3$$

∴ ৩২১২ কেলপনার মুক্তির সূত্র

৪) বিশিষ্টতা উপায়: [বীটা হতে একে গুণ কর]

Bactrobex

Chapter 2

- ✓ Apparent magnitude & absolute magnitude କିମ୍ବା
- ✓ Apparent magnitude & absolute magnitude କିମ୍ବା
- Luminosity କି ସାହିତ୍ୟରେ ଏହି ବ୍ୟାକ୍ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବ୍ୟବ୍ୟବମିଶ୍ରିତ ହେଲାଯାଇଥାଏ ଏହା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପରିମାଣ ଏହାର ଅଧିକାରୀ ମହାକାଶରେ ବାହ୍ୟ ଉଚ୍ଚତା ପରିମାଣ କାହାର ଏହି କାରାଗାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ । ସାହିତ୍ୟରେ ଏହାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ମହାକାଶର ବାହ୍ୟ ଉଚ୍ଚତା ପରିମାଣ କାହାର ଏହି କାରାଗାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ । ସାହିତ୍ୟରେ ଏହାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ମହାକାଶର ବାହ୍ୟ ଉଚ୍ଚତା ପରିମାଣ କାହାର ଏହି କାରାଗାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ । ସାହିତ୍ୟରେ ଏହାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ମହାକାଶର ବାହ୍ୟ ଉଚ୍ଚତା ପରିମାଣ କାହାର ଏହି କାରାଗାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ।

$$\frac{F_2}{F_1} = 100^{\left(\frac{m_1 - m_2}{5}\right)} \quad \text{--- (1)}$$

ଉଚ୍ଚତାକୁ $\log_{10}$ କିମ୍ବା,

$$\log_{10} \frac{F_2}{F_1} = \log_{10} 100^{\left(\frac{m_1 - m_2}{5}\right)}$$

$$\Rightarrow \log_{10} \left(\frac{F_2}{F_1} \right) = \frac{m_1 - m_2}{5} \cdot \log_{10} 10^2$$

$$\Rightarrow \log_{10} \frac{F_2}{F_1} = \left(\frac{m_1 - m_2}{5} \right) \times 2$$

Bactrobex

$$\Rightarrow \frac{5}{2} \log_{10} \frac{F_2}{F_1} = m_1 - m_2$$

$$\therefore (m_1 - m_2) = -2 \cdot \frac{5}{2} \log_{10} \frac{F_1}{F_2}$$

$$\therefore (m_1 - m_2) = -2 \cdot \frac{5}{2} \log_{10} \frac{F_1}{\frac{F_{10}}{F_2} F_2}$$

ଆବାଧି କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୂରତ୍ବ

$$F = \frac{L}{4\pi d^2}$$

$$= \frac{L}{4\pi (10\text{pc})^2}$$

F_{10} ହାଣି ପରିମା ଯତ୍ନରେ 25 ଗ୍ରେଟର୍ ଲୋପ ହେଉଥିଲା,

$$\frac{F_{10}}{F} = \frac{L}{4\pi (10\text{pc})^2} \times \frac{4\pi d^2}{L}$$

$$= \left(\frac{d}{10\text{pc}} \right)^2$$

$$\therefore m - M = 2 \cdot \frac{5}{2} \log \left(\frac{F_2}{F_1} \right) \left(\frac{F_{10}}{F} \right)$$

$$\therefore \left(\frac{d}{10\text{pc}} \right)^2 = 100 \cdot \frac{m - M}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{d}{10\text{pc}} = \sqrt{100 \cdot \frac{(m - M)/5}{(m - M)/5}}$$

$$\Rightarrow \frac{d}{10\text{pc}} = 10$$

$$\Rightarrow d = 10PC \cdot 10^{(m-M)/5}$$

$$\therefore d = 10^{(m-M+5)/5} \quad (\because 10PC = 10^5)$$

ଆବାର

$$10^5 d = (m - M + 5) / 5 \cdot 10^5 / 10$$

$$\Rightarrow (m - M + 5) = 5 \log d$$

$$\therefore m - M = 5 \log d - 5$$

ଅଭିକ୍ଷମା

$$m = M + 5 \log (d/10)$$

ଅଭିକ୍ଷମା

$$m_A = M_A + 5 \log (d/10)$$

$$m_B = M_B + 5 \log (d/10)$$

ଅଭିକ୍ଷମା କଣ୍ଟ

$$m_A - m_B = M_A - M_B$$

$\therefore$ ଦୁଇ ଗ୍ରହଙ୍କର ଅଭିକ୍ଷମା ଅନୁପରିଷାର
ଏମି କାହାର ଲାଗୁ କରିବାକୁ ନାହିଁ ।

କୁ ଯୋଗାଣିକାର ସିଲ୍‌ବ କିମି ? (ଯୋଗାଣିକାର ସିଲ୍‌ବ କାହିଁକି)

ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶାଖା ବର୍ତ୍ତନ କାବ୍ୟ ।

→ ଯୋଗାଣିକାର ପୂର୍ବବିରି ଆରମ୍ଭ କରୁଥିଲି ଶିଳ୍ପ ଜୀବନର
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବ କରିଛା । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସ୍ଵରୂପରେ ଏକାଚିତ୍ତ ଉତ୍ସମ୍ପର୍ଦ୍ଦ
ଛାଇ ଦୁଇ କାତମ ପ୍ରଭାବ ବ୍ୟବ୍ହାର କରିଛା । ଶିଳ୍ପିତମାତ୍ର
ବିଶ୍ଵାସ ଦୈବତାର ଧିଗ୍ବରିତ ଓ ସିରାତର ଦେଖିବା ପ୍ରତିକିଞ୍ଚିତ
ନୀତିର ଉପର ଆଶାତ ବାବୁ ବିବରିତ ହିବାରେ । କିମ୍ବିକତ
ପୂର୍ବବିରି ଦୂରତା କାଣିବା କିମ୍ବିକତ ହାବିଲାଗା । ବାରିକାମ
ପୂର୍ବବିରି ଆଶାକାର ତଥା ଅଭିକ୍ଷମାରେ De Revolutionibus
orbium coelestium libri VI ବାବିକିତ ହାବାର ପାଇଁ

Bactrobex

ଅର୍ଥିରେ : ଏକାଶପ୍ରତିଧିମନ୍ତ୍ର ହିସେଲାଗତି କାହାରୁଙ୍କୁଝାରୁଙ୍କୁ ଦେଖିଲା;

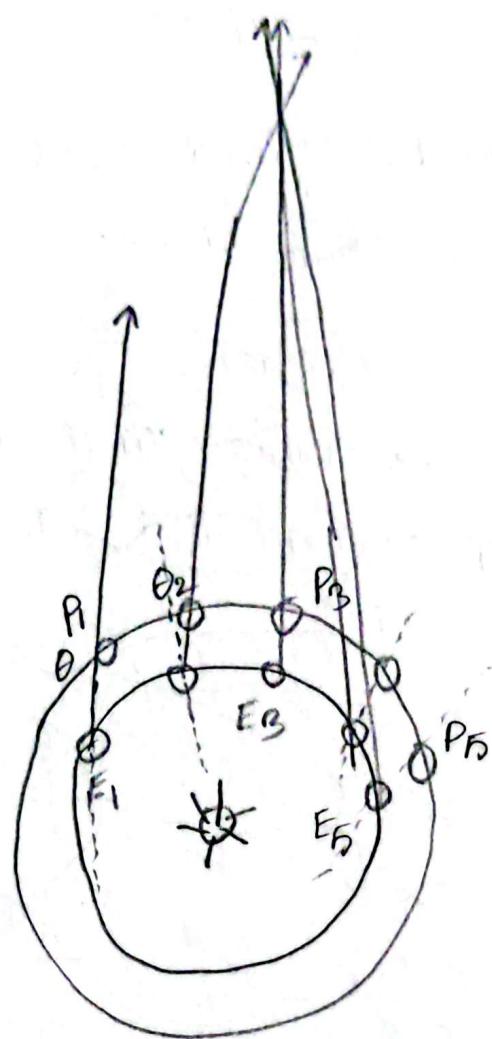
- ଠୁର୍ମସି ତଥା ପିଲା ମହାଦେଶ ଆବଳି କାହା ।
  - ଠୁର୍ମସି ମହାବିଷ୍ଣୁ କୋଣ୍ଡ ଅବଧିରେ ଓ କୋଣ୍ଡ ପାର୍ଶ୍ଵର ଚାନ୍ଦିଶ୍ଵର
ବାଟାର ଉଦ୍‌ଘାତ ଆବଳି କାହା ।
  - ଶୂନ୍ୟ ପିଲାକୁଣ୍ଡଗାତର କୋଣ୍ଡ ଅବଧିରେ କୋଣ୍ଡ ଏଥିର ଦର୍ଶନ କିମ୍ବା ।

ଦେଖିବାର ପରାମର୍ଶ ଯେତୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ବିଷୟ ।

ବିନ୍ଦୁରେ କାହିଁ ଏ ପ୍ରାଣୀରୁମାନ୍ତରି: ଏ କାହିଁ କାହିଁ ବନ୍ଧୁର କାହିଁ
କାହିଁରେ କାହିଁ ଅର୍ଥରୁମାନ୍ତର ବନ୍ଧୁ ହେଲୁ । କାହିଁରେ କାହିଁରେ କାହିଁ
ଏହିରୁମାନ୍ତର ବନ୍ଧୁ ହେଲୁ କାହିଁ (୧). ଏହି କିମ୍ବା ତାରଙ୍ଗର ପ୍ରାଣୀରୁମାନ୍ତରି
ପ୍ରାଣୀର ଶୀଘ୍ର ଲାଜୁକା ହେଲୁ । କାହିଁରେ କାହିଁରେ କାହିଁରେ କାହିଁରେ
ରମ୍ଭୁଷନଙ୍କରେ ଲିଖିଛି ସମ୍ମନ୍ୟ କାହିଁ କାହିଁରୁମାନ୍ତର ଲାହିରୁମାନ୍ତର
କାହିଁ କାହିଁ ଉକେ ପ୍ରାଣୀରୁମାନ୍ତର କାହିଁ ହେଲୁ ।

ବ୍ୟାକାରୀଗତମ୍ ହେଲେ ଯୁଧୀରେ ସମ୍ ମିଶନାରେ ଦେଖି
ଦେବ ପ୍ରଥମର ପ୍ରକାଶର ଏକ ଲକ୍ଷ ମିନିଟ୍ ବ୍ୟାକାରୀର
ଚାରଟିକେ ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଏହାର ବେଳି
ଅନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଉପର୍ଯ୍ୟାପକ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଏହାର
ଦ୍ୱାରା ସମ୍ ହେଲେ ପ୍ରଥମର ଯେତେବେଳେ E3 ଏବଂ କେତେବେଳେ ହେଲେ
ଆକ୍ରମଣ P3 । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମର୍ଦ୍ଦି ମିନିଟ୍ ଆମଙ୍କୁ ଛାଇରେଥାଏଟି

କ୍ଲୋର ଫ୍ଲୋର ହିସେ । କ୍ଲୋର ଓ ଏବଂ ଏବଂ କ୍ଲୋର ପ୍ରାଚୀର
ବିଶେଷ ଅନ୍ତର୍ଗତ (E₁...E_N) ଓ ବିଶେଷ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନ୍ତର୍ଗତ
(P₁...P_N) ଏବଂ କ୍ଲୋର ବିଶେଷ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

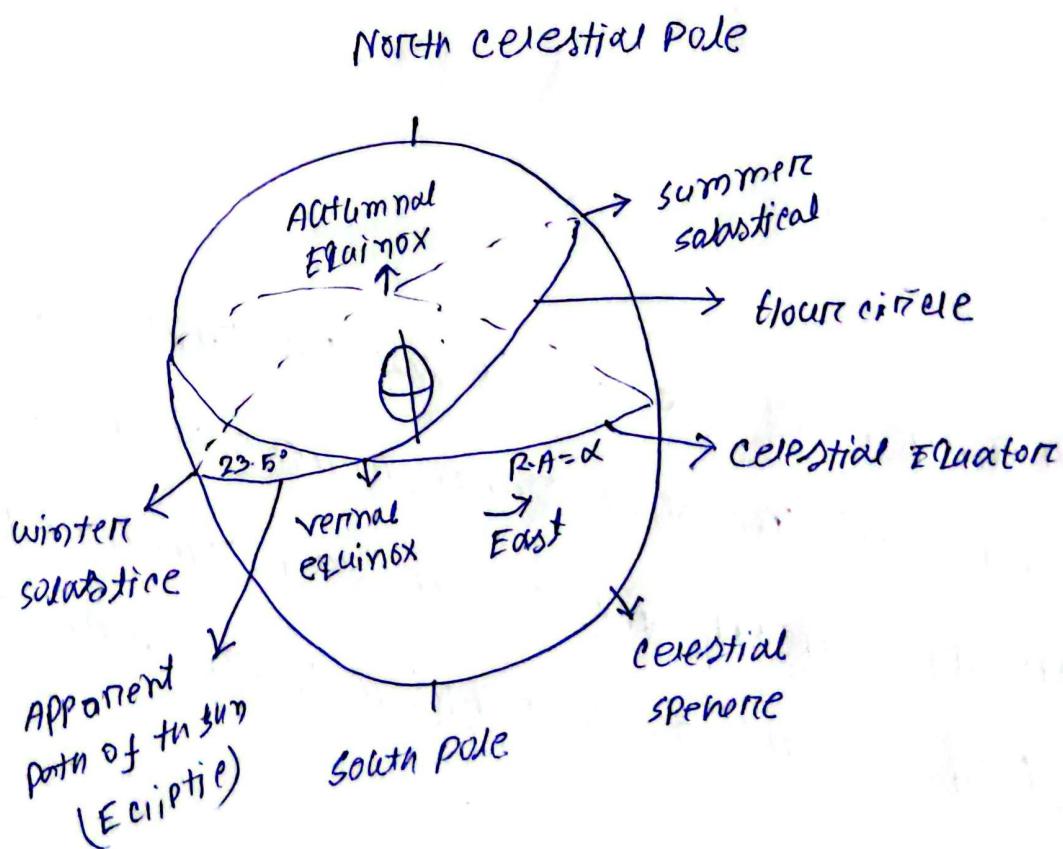
ବେଳାରୁଗଣ୍ଡାର ମାତ୍ର ଯେ ଏହା କୌଣସି ଅବଶ୍ୟକ
ବସ୍ତବେ ଯେତେ କାହାରେତେ ଦୂରାମ୍ଭାଗକଣେ ଧୀରେ ଉଦ୍ଦର୍ଶନ ହେବେ ,
ପ୍ରାଚୀର ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲୋର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୂରାମ୍ଭ ଏହିଏ କୌଣସି
ପ୍ରାଚୀର ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲୋର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବସ୍ତବେ ହେବେ ।

Bactrobex

ପ୍ରାଚୀର ଯେତୁମାତ୍ରା ଅନ୍ୟକୋଣ ହେବ । ମଧ୍ୟାମାତ୍ରା ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହିଁ ପୂର୍ବ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାହା ହେବ ଏବେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଅନ୍ୟକୋଣ ହିଁକି
ପାଠ୍ୟକୋଣ ହେବ ।

ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ କାଳ: ପ୍ରକାଶିତ ବାହୀର । ୩୫୭.୨୫ ଦିନ । ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କିମ୍ବା
ବାହା କିମ୍ବା କାଳ । ପ୍ରକାଶିତ ବାହୀକ ଗିରିଧରୀ ହେବାର ବାହା
ହେବ । $J = 20000.0 + (\text{ପ୍ରକାଶିତ ତାରିଖ} - 215/595 \cdot 0) / 365.25$

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ୍ୟକୋଣ ଅନ୍ୟକୋଣ କାଳ:
 → ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଳକାଳ କାଳ ଅଧିକ ଦୂରାଧିକ କାଳକାଳ ।
 ଏ କୋଣରେ ସେଇ ପୂର୍ବି ଅନ୍ୟକୋଣ କାଳ । କୋଣ କାଳକାଳ ଅନ୍ୟକୋଣ
କାଳକାଳ 2ମାତ୍ର :

ବିଶ୍ୱାସ କଣାରୁଦ୍ଧ ପ୍ରଯୋଗ କରିବାକୁ

→ ① ଅଧିକମ୍ ହେ ଲିଖିବା: ନ ସ୍ଥଳୀକା ଜ୍ଵାଳାତ୍ମକ କ୍ଷମାତ୍ରା
କାଟିଛ ଏବେଳେ ଏହା କଥା ବିବାଦ କରି, ଫର୍ମଟ ଜ୍ଵାଳାତ୍ମକ
ହେ n , v^2 ଲାଭମାଲକୁମାତ୍ରମ ବେଳେର ବାଜା ବାର୍ଷିକ କରାଇ କାହିଁ ।
କୁବର୍ମାର ପରିକାରକ ମନ୍ଦିର କାହିଁ ।

$$n \left[\frac{1}{2} mv^2 \right]$$

R କୁବର୍ମାର m ଦରି କୌଣସି ଜ୍ଵାଳାତ୍ମକ କ୍ଷମାତ୍ରା ବିଲେ ପାଇଁ

$$= \frac{GM^2}{R}$$

(ମୁହଁତ କରିବାରେ କାମିଟିକେ $n(n-1)$ ସ୍ଥଳୀକା ଜ୍ଵାଳାତ୍ମକ କ୍ଷମାତ୍ରାର ବାକି କାମିଟିକେ,

$$= [n(n-1)/2] [GM^2/R]$$

ବିଶ୍ୱାସ କଣାରୁଦ୍ଧ ଅନୁଯାୟୀ,

$$\frac{1}{2} nm v^2 = \frac{1}{2} \left[\frac{n(n-1)}{2R} \right] (GM^2)$$

$$\Rightarrow v^2 = \frac{1}{2R} (n-1) (GM)$$

$$\Rightarrow m = \frac{2v^2 R}{G(n-1)}$$

ଅର୍ଥାତ୍, କ୍ଷମାତ୍ରାର ($2\pi C - C^2$),

$$nm = \frac{n^2 v^2 R}{G(n-1)}$$

Bactrobex

⑪ କୁମ୍ବବ୍ୟୁଦ୍ୟ ଅଳ୍ପାଳ୍ପ: ବିଶ୍ୱ ଲୋଡ଼ିଗେରର ତାର୍କ ନୀ. ୧୦୦୦ ମୀଲର
୨୫ ମାତ୍ର ଯେଣାଟେ ୨୧୩-୧ ଦିନ ମାତ୍ର ଏହି ବ୍ୟୁଦ୍ୟ । ଏ
ଲାଗାତେ ଲୋଡ଼ିଗେର ଲାଭିଗାନ୍ଧୁତ ଏବଂ କ୍ଷାଣିତ ଆମା କ୍ଷମିତା
ତାର୍କ ଲାଭିଗାନ୍ଧୁତ ଏବଂ କ୍ଷାଣିତ ପରମ ଚାର୍ଜିଂ କରିବା । ଲାଭିଗାନ୍ଧୁତ
ଯେବା କୁମ୍ବବ୍ୟୁଦ୍ୟ ସିଙ୍ଗାଳ ଲାଭିଗାନ୍ଧୁତ ହେବା ।

କି) ବିନ୍ଦୁଗ୍ରେ କାତି କି? ଏହି କାତି କୁମ୍ବବ୍ୟୁଦ୍ୟ ଲାଭିଗାନ୍ଧୁତ
ବିବୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ।

→ ବିନ୍ଦୁଗ୍ରେ କାତି ଏବଂ କାମ୍ପାର ଏବଂ

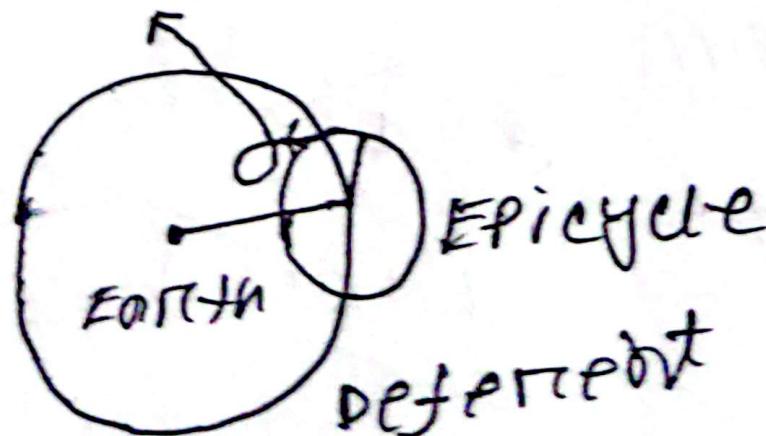

ଲିମିନ୍ଡର ରିଲେସନ୍‌ସ ପ୍ରତ୍ୟେ ସିଫରିଟିକାମ୍ବି କାର୍ଯ୍ୟର କାମ୍ପାର କାମ୍ପାର
ବିବୁଦ୍ଧ ବ୍ୟୁଦ୍ୟ ଲାଭିଗାନ୍ଧୁତ ପରମାନନ୍ଦିତ । ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାଚୀରି
ବର୍ଣ୍ଣିତ କ୍ଷାଣିତ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଉପରିମଳିକାରୀ କ୍ଷାଣିତ ବାରାନ୍ଦିଲାର
ଏ ବର୍ଣ୍ଣିତ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ । ବିନ୍ଦୁ ଉପରିମଳିକାରୀ
କ୍ଷାଣିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏ ଲାଭିଗାନ୍ଧୁତ ଅନ୍ତର୍ଭାବ କ୍ଷାଣିତ ଏବଂ
କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ । ଏବଂ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ
କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ ।

୨୨ ମାତ୍ରାର ପ୍ରବିନ କୁମ୍ବବ୍ୟୁଦ୍ୟ ଥାର୍କ ୨୫ ଲିମିନ୍ଡରନି ।

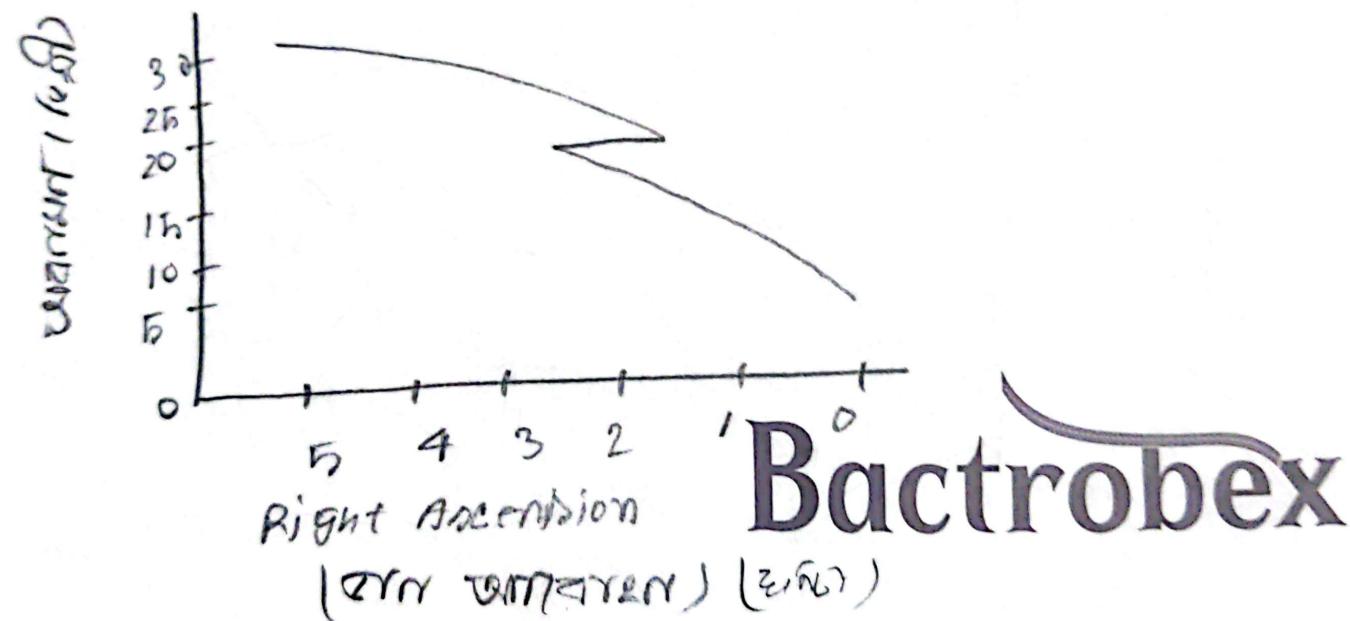
ରିହାରାରିରେ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ କ୍ଷାଣିତ

ମୁଁ ଦେଖିଥିଲାଗ କାହିଁ ନାହିଁ । ତାଙ୍କରିବାକୁ କାହିଁ
ଏହି ମଧ୍ୟକୁ ହାତ । ତି କୁଟି ସୁଡ ମିଳ କାହିଁଟ ବିଶ୍ୱାସ ଦିଲା
ଦୁଇ ପୂର୍ବିବୀ ହାତର ଦେଖା ଯବାକୁ ପ୍ରାଚୀ ହାତର କାହିଁକି
ପରିକାଳେ ବ୍ୟାହାର କାହିଁ । କାହିଁ ସବୁ ଯେବେଳେ ଦବୀ
କୋଟି ସୁବୁ ଦେଖିବାକୁ ।

ପ୍ରାଚୀ ହାତ କାହିଁ ?

ଏ ଶ୍ରେଣ୍ଟ ଲାଗ୍ରାମ କାହିଁ ହେ ?
 → ଏହାଙ୍କ ଫୋର୍ମିଳା କାହାରୁ ତାପୀ ଆଲାମାଜାହାନ୍ ଦ୍ୱାରା
 ଦ୍ୱାରା ଯେବେଳେ ଶ୍ରେଣ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ ହେବାରୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲୁଥିବା
 କାହାରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଛାଇବା ପାଇଲା । ତାପୀ ଶ୍ରେଣ୍ଟ ମାତ୍ରା
 କାହା କୁଣ୍ଡର ସିରେ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ କାହାରୁ ଅନୁଭୂତି କରିବାକୁ
 ପ୍ରେକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିବା କାହାରୁ କାହାରୁ କରିବାକୁ
 କାହା ତାର ନମିନି କିମ୍ବା କ୍ଷେତ୍ର କାହାରୁ କରିବାକୁ
 କାହାରୁ ହିଁଯ ହେଲା , ଏହି କାମକାଳୀ ଲାଗ୍ରାମ କାହିଁ ହେ ।

ବିଦ୍ୟୁତ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଏବଂ ପରିପାତ କାହାର ବିନାରେ କାହାର ବିନାରେ

ଥିଲେ ?

→ ଲାଇକ୍ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଷୟରେ

$$E_V dV = \frac{8\pi h V^3}{c^3} \cdot \frac{1}{(e^{hV/KT} - 1)} dV$$

$$\Rightarrow \int_0^\infty E_V dV = \frac{8\pi h}{c^3} \int_0^\infty \frac{V^3}{(e^{hV/KT} - 1)} dV$$

$$\text{ଏହି, } n = \frac{hV/KT}{K} \\ dV = \frac{KT}{n} dx \quad = \frac{8\pi h K^3 T^3}{n^3 c^3} \int_0^\infty \frac{(hV/KT)^3}{(e^{x-1})} dx$$

$$\Rightarrow E = \frac{8\pi K^3 h T^3}{n^3 c^3} \cdot \frac{KT}{h} \int_0^\infty \frac{x^3}{e^{x-1}} dx$$

$$\left[\int_0^\infty x^3 e^{-mx} dx = \frac{6}{m^4} \right] = \frac{8\pi K^4 T^4}{n^3 c^3} \int_0^\infty x^3 (e^{-x} + e^{-2x} + \dots) dx \\ \therefore \frac{1}{m^4} = \frac{\alpha^4}{90}$$

$$= \frac{48\pi K^4 T^4}{n^3 c^3} \cdot \frac{\alpha^4}{90}$$

$$\Rightarrow \frac{cE}{4} = \frac{12\pi^5 K^4 T^4}{n^3 c^2} \cdot \frac{1}{90}$$

$$= \cancel{2\pi^5} \left(\frac{2\pi^5 K^4 T^4}{15 n^3 c^2} \right) T^4$$

$$r = \frac{2\pi^5 K^4 T^4}{15 n^3 c^2}$$

$$= \alpha T^4$$

Bactrobex

ଫିଲ୍ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଏବଂ ୧୯

Chapter 17

१७ Chitosphere वा Chitosphären: यो अंतरिक्षमात्रा २००८ ते ५०५६
वर्षीय दिल्ली लिंगायती रुपी । एवं इसकी पृष्ठी २१०० km², तो
अंतरिक्षमात्रा चालू कर्म द्वारा ३२८ अंतरिक्षमात्रा रखी । यहाँ अंतरिक्षमात्रा
उच्चतर वर्ष उच्चतम आवास इसी वज्र वर्षावाहनी । यो अंतरिक्षमात्रा
(कार्बनिक्यार अंतरिक्षमात्रा) तिक उम्हें अवधि/३ ते २२८ वर्षास
१६०० km लम्बाई विशुद्धि । यो अंतरिक्षमात्रा थोके ३२ ओल्ड लिंगायती
इस अंतरिक्षमात्रा वर्षावाहनी तेज़ी से अंतरिक्षमात्रा ग्राहण करते
अंतरिक्षमात्रा वर्षावाहनी $\frac{1}{10000}$ लागत वर्षा । तो अंतरिक्षमात्रा वर्षावाहनी
उच्चतर ४७०० K (थोके दूरी १०००० K ते लिंगायती ।
अंतरिक्षमात्रा वर्षावाहनी वर्ष दृष्टि अंतरिक्षमात्रा अंतरिक्षमात्रा
देखते लागत । अंतरिक्षमात्रा २८० लिंगायती ओल्ड लिंगायती
लोग वर्षावाहनी दृष्टि देखते लिंगायती । यहाँ लागत वर्षावाहनी
उच्चतर अंतरिक्षमात्रा लिंगायती । यो अंतरिक्षमात्रा अंतरिक्षमात्रा
देखते लिंगायती दृष्टि देखते लिंगायती । एवं लागत वर्षावाहनी
उच्चतर अंतरिक्षमात्रा लिंगायती । यो अंतरिक्षमात्रा अंतरिक्षमात्रा
देखते लिंगायती दृष्टि देखते लिंगायती । यहाँ लागत वर्षावाहनी
उच्चतर अंतरिक्षमात्रा लिंगायती । यहाँ लागत वर्षावाहनी ।

Bactrobex

କ୍ଷେତ୍ରଫଳ : ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପର୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାରାଣ୍ସି
ରୁହାନୀ ମହାନାମ୍ବିର ପରିମାଣ ଏବଂ ପରିମାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକାରୀଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନ ପରିମାଣ ଏବଂ ପରିମାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ବାରାଣ୍ସି ୨୨୫ । ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର
ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ବାରାଣ୍ସି ୨୨୫ । ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର
ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ବାରାଣ୍ସି ୧୦⁶
ଶତ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ବାରାଣ୍ସି ୧୦¹⁵/m³,
ଶତ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ବାରାଣ୍ସି ୧୦¹⁵/m³,
ବିଶ୍ଵ ପ୍ରକାଶିତ କାର୍ଯ୍ୟର ବାରାଣ୍ସି ୧୦⁷/m³. ବାରାଣ୍ସି ମହାନାମ୍ବିର କାର୍ଯ୍ୟର ବାରାଣ୍ସି ୧୦⁷/m³.
ଏବଂ ବାରାଣ୍ସି ୨୨୫ । ୨୨୫:

D K ବନ୍ଦରାମ : ୧୯୨୧ ଅମ୍ବିଲ୍ଲିମ ହେଲ୍ ପାତାଳ ଫିଲ୍ମ୍‌ସିନ୍ମ
ବନ୍ଦର ୧୯୨୧ ଛୁଟ୍ଟ ରିକାର୍ଡିଂସ ଥାର୍ଡ ହାରିପୁର୍ବିଜୀବି ବିଦେଶୀ
ଚନ୍ଦ୍ର । K ବନ୍ଦରାମଙ୍କ ଗୁପ୍ତିଲ୍ଲିମ ଅମ୍ବିଲ୍ଲିମ କାନ୍ଦାମ
ଶିଖିଯି କାନ୍ଦି (ପରେ ୧ ଦିନ ୨୩ R. ଟି ମର୍ଦ୍ଦ) ୨୭୫-
୨୮୫ ।

Bactrobex

⑩ F বৃক্ষরাশি: $2.3 R_{\odot}$ এবং বিশুদ্ধ আলোকণ ক্ষমতা অন্তর্জাতিক
আলোক বিদ্যুতীকারী প্রক্রিয়া

⑪ E বৃক্ষরাশি: $228 R_{\odot}$ সূর্যের ক্ষেত্রে অধিক অন্তর্জাতিক
ক্ষেত্র দ্বারা উৎপন্ন।

ক্ষেত্র লক্ষণ মাপ (Absolute magnitude): আলোক প্রক্রিয়া
ক্ষেত্র লক্ষণ (Absolute magnitude): আলোক প্রক্রিয়া

ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ - ଯାହାକୁ ଉପରେକାରୀ : ଅଧିକାରୀମନ୍ଦିର ଆପଣଙ୍କୁ
କୁମଳରେ ବାହିତ କରି . ତଥା ଜାହାନର ଅଧିକାରୀ କାହା । କୁମଳ
କେତେ ତାତ୍କାଲିକରେ ଛାଇ ଦକ୍ଷିଣ ଏତେବେଳେ କାହାର ।
ଲାଭିକଣୀ ହିଂକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ ଓ ସାମାଜିକ ପ୍ରକାଶରେ ଶାଖା
କୋ ସାମାଜିକ ସାର୍ଵବିତରଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପରେ
ବାହିତ । ୩ ମେଲ୍‌ବିତରଣ ହିଂକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ ଏବଂ HR ଉପରେକାରୀ କାହା
HR କାହା କାହା । HR କାହାରେ ଏବଂ ମାରାକ୍ରି ପ୍ରକାଶରେ
ଅବବାହି କରିବାରେ, ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
ଅବବାହିରେ କ୍ରୋନିକଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ।

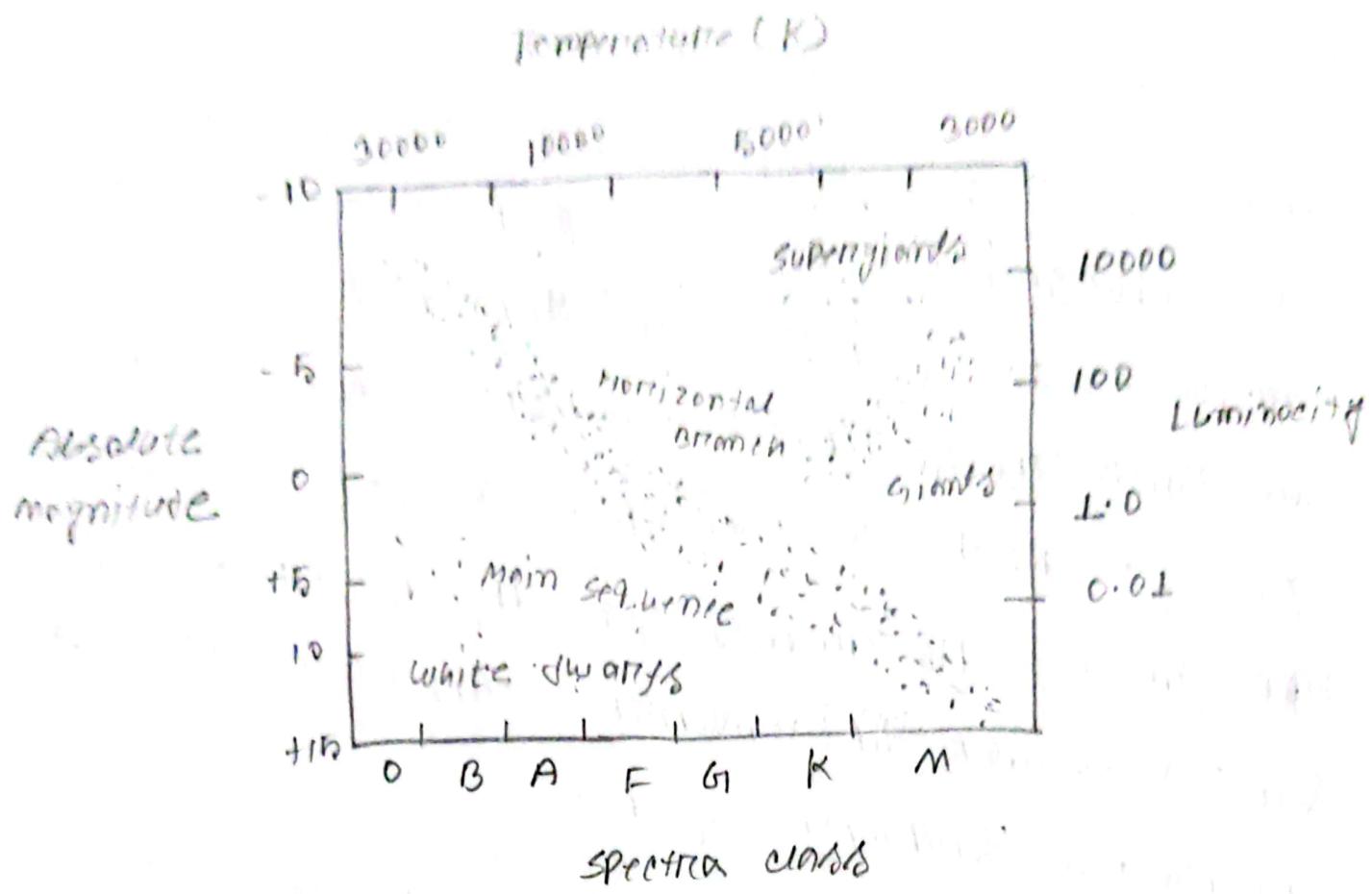
୬ ମଧ୍ୟାହ୍ନର ମୁର୍ବିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ୨୮୦୦ ଟଙ୍କା କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ୨୮୦୦ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ।

ମର୍ବିକ୍ରିୟା କୁହି ବିଧିରେ ଉପରେକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ।

୩) ମର୍ବିକ୍ରିୟାକୁହି ଉପରେକାରୀ ,

୪) ଆଶ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ,

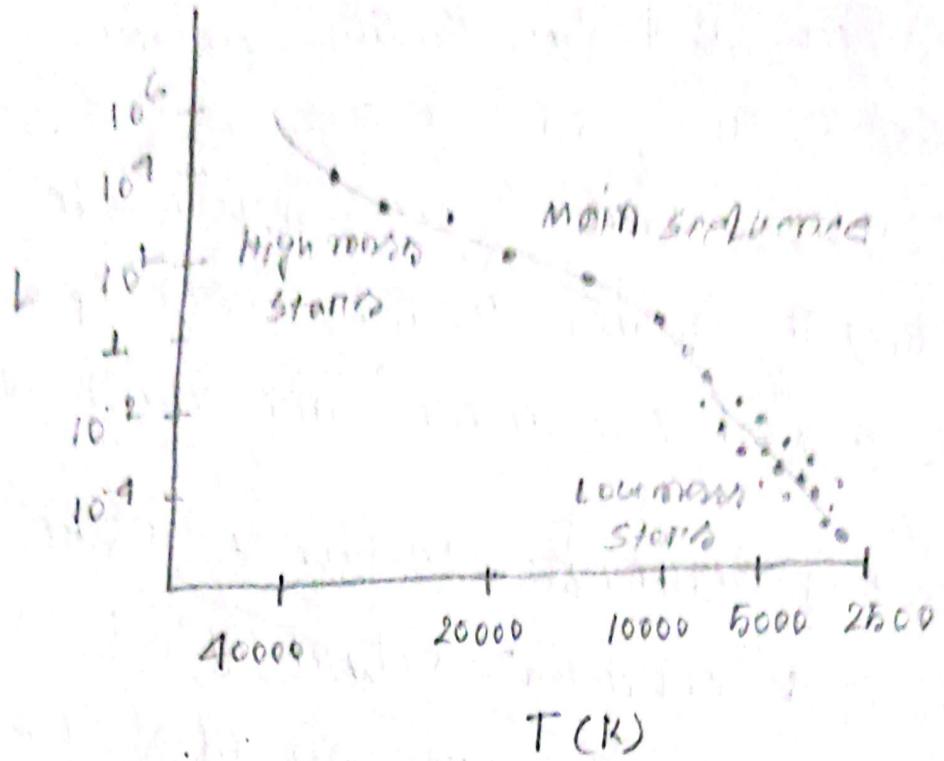
Bactrobex

ଫେବ୍ରୁଆରୀ ମୁହଁନାଥ ପାତ୍ର

କିମ୍ବା ଅନ୍ତରେ ଏଥିରେ ଯାଏ ପରିବହଣ ଦାଖଲା
କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ଅନ୍ତରେ ଏଥାରେ ଦାଖଲା ପରିବହଣ ମାତ୍ର ନାହିଁ ।
ଶାର୍କିଳା ଓ ଏଥିରେ ଏକ-ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ କାହାର ନାହିଁ ।

- ③ ପାଞ୍ଜିଳା HR ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାତ୍ର: କେବଳ ଲାଗିଲା ଏହା ଯଦ୍ୟ ସବେଳା
ଉତ୍ତରଭାଗ ବାର୍ଷିକୀୟ ଶୂନ୍ୟ ଅନୁଭବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥାଏ
କେବୁଳିତ କିମି ବନ୍ଧୁ ହୁଏ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାତ୍ର ଅନୁଭବରେ କେବୁଳିତ
ଲାଗିଲା ଏହା ହୁଏ ।

HR ଅଧ୍ୟାତ୍ମାଧୟୟ ବିଦିତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସଂଗ୍ରହ:

୧ ମଧ୍ୟାଳ ଅଛନ୍ତିମ୍ୟ ତାରିଖାମ୍ୟରେ ଅନ୍ତରୀଳ: ଅନୁଭୂତି ଦଶାରେ
୨୫୩୪୩୩ ପ୍ରାଚୀନର ତାରିଖାମ୍ୟରେ ତାହେ ସେ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରକାର
ବିଭାଗ ଅବଶ୍ୟକ ଏଥାରେ, ତ ଅନ୍ତରୀଳ ବିଭାଗରେ ୨୮୩ ମିନିଟ୍ ବିଭାଗ
ତାରିଖାମ୍ୟ ଏବଂ ଉପରେ ବାର୍ଷିକ ହିନ୍ଦୁ ହିନ୍ଦୁ ଲାଗେ ଏହା କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଦିଇଲା,
ତ ଅନ୍ତରୀଳ ତାରିଖାମ୍ୟର ତାହେ ଶୀଘରେ ୧୦% ହିନ୍ଦୁମାତ୍ର
୨୯୨୪୭୩୩ ହିନ୍ଦୁମାତ୍ର ହିନ୍ଦୁମାତ୍ର ଲାଗିଲା ବିଭାଗ ଏଥାରେ ।

Bactrobex

- ⑥ অক্ষ ঘৰের তাৰিখামনুজ্যে অক্তোব: প্ৰৰ্ব্বা অক্তোবেল কোৱা
তাৰিখা স্বাক্ষৰ হাইচুণ্ডি পুলারি ১২/১৮/১১ ঘণ্টা (মৌলিক
প্ৰৰ্ব্বা অক্তোব গুৱাজ দৰিদ্ৰ পৰিস্থিতি কুমুদী মূলভাৱ
বৰ্ণয়। দৰিদ্ৰ তাৰিখামনুজ্যে ১২/১৮/১১ কুমুদী দৰিদ্ৰ চৰকাৰী
কুমুদী লক্ষ্মীপুৰ পুলারি হুৰিবে কুমুদী লক্ষ্মী। প্ৰতিকুল
সময় তাৰিখামনুজ্যে পিঙ্গলামন্ত্ৰ লক্ষ্মী দৰিদ্ৰ লক্ষ্মী ১৫।
- ⑦ গুৰু ঘৰের তাৰিখামনুজ্যে অক্তোব: ত অক্তোবে এক দৰিদ্ৰ দা
মাৰ্দ্দিপুৰক শ্ৰেণী তাৰিখামনুজ্যে অৱশ্যক দৰিদ্ৰ। লক্ষ্মীপুৰ পিঙ্গল
বাজ বেগাম ত তাৰিখামনুজ্যে অৱশ্যক দৰিদ্ৰ। (খৰাক: ১০০৭
বাজাম)।
- ⑧ হৰ্টিলেক্ষ্মীজ্যোৎস্না কুবৰ্ধিনী: HR লক্ষ্মীপুৰ প্ৰৰ্ব্বা অক্তোবাময় কুমুদী
অক্তোব দৰিদ্ৰ মৌৰ লক্ষ্মী কুমুদী অক্তোবে কুমুদী কুমুদী বেজ দৰিদ্ৰ, কুমু
দী অক্তোবকে হৰ্টিলেক্ষ্মীজ্যোৎস্না কুবৰ্ধিনী বৈলো।

কু উক্ষুলক্ষ্মীজ্যোৎস্না (luminous factor): (১৫ বেগৰ কুমুদী
তাৰিখামনুজ্যে কুমুদী কুমুদী অৱশ্যকতা ২.৫) $(m_2 - m_1)$ দৰিদ্ৰ
সময় তাৰে উক্ষুলক্ষ্মীজ্যোৎস্না কুমুদী।

HR পদ্ধতির সামগ্ৰীসমূহ: যদি আপনা কোথা নিবে এবং
 প্লাটিন অধিকারী তাৰ অক্ষিকোণ কেবল কীভুল হ'লে উচ্চতা আৰু
 তাৰ নিমিত্ত অনুমতি দিবে বিশ্ব কীভুল অনুমতি দাতা।
 প্লাটিন এলা কোম্পানি নিৰ্বাচন কৰু কৈছিলোৱা হ'ল ২৫ বছৰ
 অধিকারী কোম্পানি ব'ৰ বাবে। (জ্যোতিৰ্বিজ্ঞান কোম্পানি)
 অধিকারী কোম্পানি কৈ
 কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ
 কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ
 কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ
 কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ

আপোনা অংশ পুরুষ কৰা বুবে।

→ আপনি কোট্টেজ অৰ্ডেন নিয়ে অন্তৰ্ভুক্ত হ'লো
 কোট্টেজ কোম্পানি কৈ
 কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ
 কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ
 কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ কৈ

$$V = \sqrt{\frac{Elastic modulus}{\rho}} \text{, কোট্টেজ কোম্পানি}$$

Bactrobex

କେବେ କାହିଁ ପ୍ରାଚୀରେ ଏହା ଲାଗନ୍ତି ଆଖିଯା ଥିଲା ତାହାର ଅନୁମତି

ଦସ ।

→ ୧୯୫୪ ମାର୍ଚ୍ଚ Eugene Parker ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଚୀରେ
ଦେଖିଛି ଆମର ଜୀବ ମାତ୍ରର କାହାର କାହାର କାହାର । କିମ୍ବା
ବାହାଳୀର ଏବେ ଧୂମର ମେଟି ଏହେବେ ଝାଲାମ୍ବ କାହାର ୦୨୫ ଟଙ୍କା
କାହାଳ ଅକ୍ଷରେ $M_{\text{pl}} \approx M_{\oplus}$ ଦେଇ ଉଚ୍ଚପ୍ରକଟିତ କାହାର
ଅନ୍ତିର୍ଦ୍ଦୟରେ ୨୫,

$$\frac{dP}{dr} = - \frac{GM_0 \rho}{r^2} - \textcircled{1}$$

ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶ୍ରୀମତୀ କାହାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଦେଶୀ ଏହା କାହାର
ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୋଷ କିମ୍ବା ପରିପାତି,

$$n \simeq \frac{\rho}{m_p}$$

-ଯାହାର ଶ୍ରୀମତୀ କାହାର କାହାର କାହାର,

$$P \simeq 2nKT$$

ଦେଖାଇ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶ୍ରୀମତୀ ଏହା $n = \frac{1}{2}$ ।

$$\textcircled{1} \text{ } 2n, \frac{dP}{dr} (2nKT) = - \frac{GM_0 n m_p}{r^2}$$

$$\Rightarrow 2KT \frac{dn}{dr} = - \frac{GM_0 m_p}{r^2} \cdot n$$

$$\Rightarrow \frac{dn}{n} = - \frac{GM_0 m_p}{2KT} \cdot \frac{dr}{r^2}$$

Bactrobex

$$\text{ধৰি, } \gamma = \frac{G M_0 m p}{2 k T n_0}$$

$$\Rightarrow \frac{G M_0 m p}{2 k T} = \gamma n_0$$

ধৰাৰ $R = R_0$ ৰ ৱৰ্তন কৰিবলৈ আপোনাৰ মানেতে প্ৰ,

$$\frac{dp}{n} = -\gamma n_0 \frac{dR}{R^2}$$

$$\Rightarrow \int_{n_0}^n \frac{dp}{n} = \int_{R_0}^R -\gamma n_0 \frac{dR}{R^2}$$

$$\Rightarrow \int_{n_0}^n \frac{dp}{n} = -\gamma n_0 \int_{R_0}^R \frac{dR}{R^2}$$

$$\Rightarrow \ln n \Big|_{n_0}^n = -\gamma n_0 \left[-\frac{1}{R} \right]_{R_0}^R$$

$$\Rightarrow \ln \frac{n(R)}{n_0} = \gamma n_0 \left[\frac{1}{R} \right]_{R_0}^R$$

$$\Rightarrow \ln \frac{n(R)}{n_0} = \gamma n_0 \left[\frac{1}{R} - \frac{1}{R_0} \right]$$

$$\Rightarrow \ln \frac{n(R)}{n_0} = \lambda \left[\frac{R_0}{R} - 1 \right]$$

$$\Rightarrow \ln \frac{n(R)}{n_0} = -\lambda \left(1 - \frac{R_0}{R} \right) - \lambda \left(1 - \frac{R_0}{R} \right)$$

$$\Rightarrow n(R) = n_0 e^{-\lambda \left(1 - \frac{R_0}{R} \right)}$$

শুভেচ্ছাৰ কৰাৰ অৱস্থাৰ সম্বৰ্ধী দণ্ডি,
 $P(R) = P_0 e^{-\lambda \left(1 - \frac{R_0}{R} \right)}$

$$G M_0 N, P_0 = 2 n_0 k T$$

ক্ষেত্র মধ্যাভিন্ন (square interior) আলোকণ করা।

ক্ষেত্র অন্তর্ভুক্ত করা আলোকণ করা।

→ অন্তর্ভুক্ত করার পথ এবং সময় সীমা এবং বিভিন্ন ক্ষেত্রে
ক্ষেত্র মধ্যাভিন্ন করা। এই ক্ষেত্র অন্তর্ভুক্ত করা
কেবল শর্করা, জ্বর, বায়ু এবং বিভিন্ন অণুগুলি করা হবে।

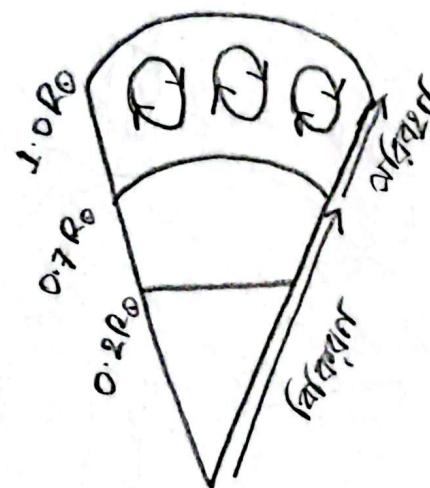
$$\text{অন্তর্ভুক্ত} = 1.570 \times 10^7 \text{ K}$$

$$G_0 = 2.342 \times 10^{16} \text{ N/m}^2$$

$$\rho_0 = 1.527 \times 10^5 \text{ kg/m}^3$$

$$x = 0.3397$$

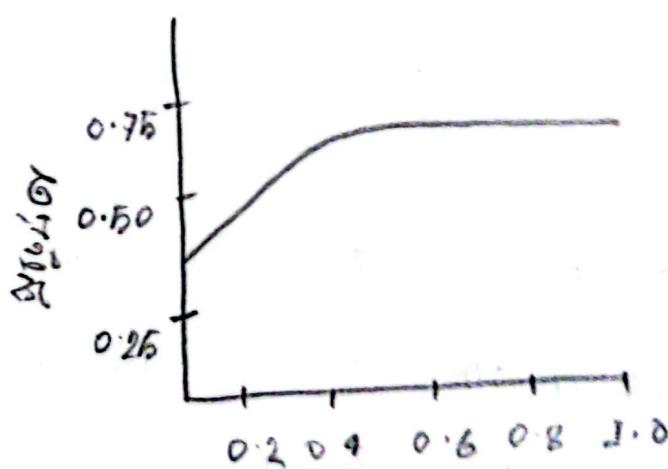
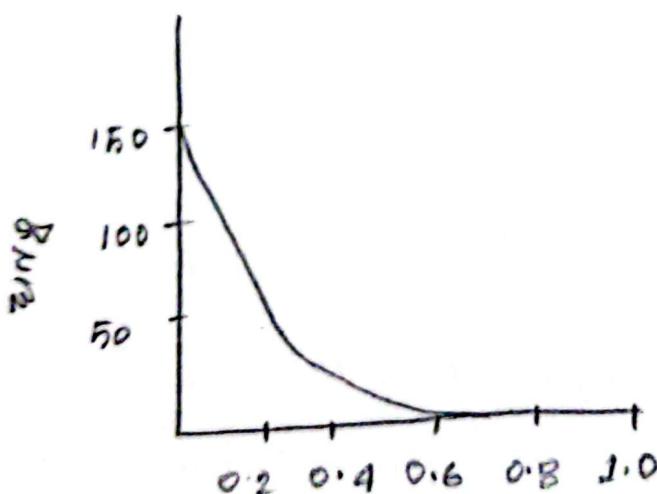
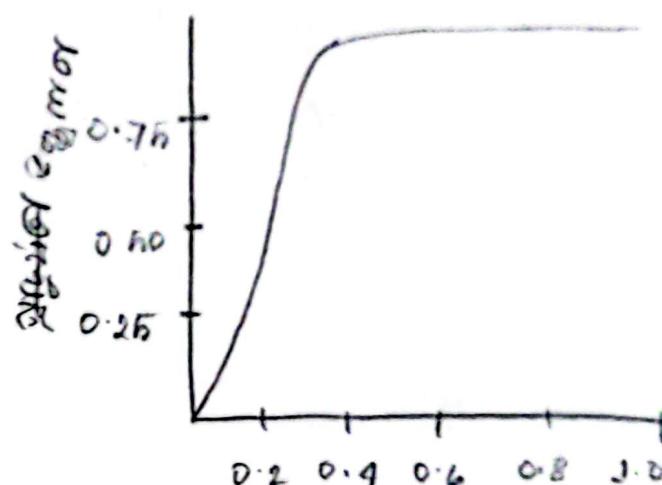
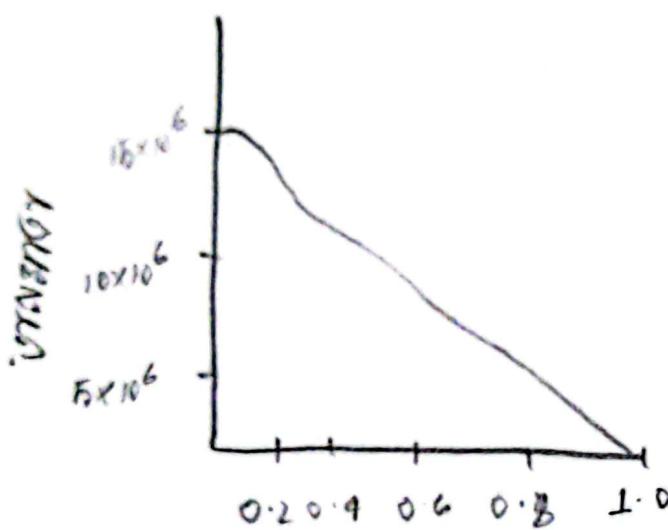
$$y = 0.6405$$

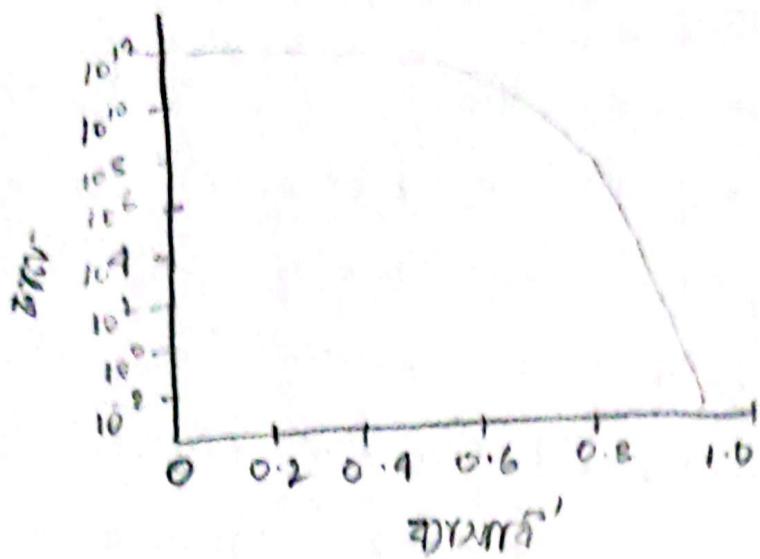

Evolutionary sequence ও অপ্রযোগ হই আলোকণ। ক্ষেত্র
মধ্যাভিন্ন করা। ক্ষেত্র অন্তর্ভুক্ত করা। এবং H_2 দ্বাৰা এবং
চূড়ান্ত অণুগুলি $0.7/25\text{m}$ $0.2/10\text{m}$ অন্তর কৰা।

Bactrobex

പ്രാഥമിക വൈദിക മുൻ കോണുകളിൽ 0.27 ഇന്ത്യൻ കൂലിനു 0.690
 ദശാംശം ; ഫ്രാൻസ് / ഡച്ച എന്നീ ദശാംശിലെ ദശാംശം ദശ
 അടിച്ച ഉന്നിലേ മിൽ ; ബൈബിൾ ദശാംശിലെ ദശാംശം ദശ
 ദശാംശം 0.03 ദശാംശിലെ ദശാംശിലെ ദശാംശം 0.03
 ദശാംശം ; ഫ്രാൻസ് ദശാംശിലെ ദശാംശിലെ ദശാംശം . 0.03
 ദശാംശിലെ ദശാംശിലെ ദശാംശിലെ ദശാംശിലെ ദശാംശിലെ
 ദശാംശിലെ ദശാംശിലെ 20m ;

ଏଇ ଅନ୍ଧବାଣୀ (Limb Darkening) ବାର୍ଷିକ ହେଲୁ ।

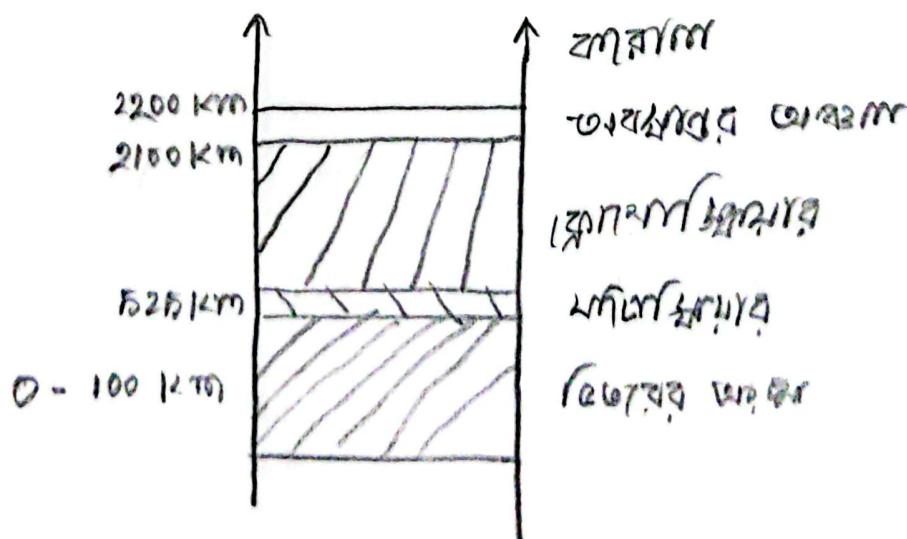
→ ଯୁଦ୍ଧର ଫିର୍ଦ୍ଦା କାନ୍ତିକୁ ଅନ୍ଧବାଣୀ ପ୍ରାଚ୍ଛ ହେଲୁ
କିମ୍ବା ୨୫ । ଯୁଦ୍ଧର ଫିର୍ଦ୍ଦା କାନ୍ତି ହାତ ଦେ ପ୍ରାଚ୍ଛ ବାବର
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାଥେ ପ୍ରସ ଲାଓଯାକେ ଅନ୍ଧବାଣୀର ବୈଶ୍ଵି ।
ଆଜିକା ମାତ୍ରରେ ବହିରେ ଦିକେ ମିଳ ଗ୍ର୍ୟାମ ଉଚ୍ଚାର କରୁଥାଏ
ବାବର ଦେ ଅନନ୍ତରେ ପ୍ରସ ଲାମ ଦେଖ ବାରି ଆଜିକା
ବାବର ପିଠାର ବାବର । ତେ ଖଲୁ ମାତ୍ର କୋଖ ଦଳ କେତ୍ତି
ଅଞ୍ଚଳ ହାତ ।

Bactrobex

■ મેય શરૂઆત કી ?

→ ଚିଳ୍ପିଖାରେ ଶାଖାମୟ ଉତ୍ତରାମ୍ଭ ନମ୍ବରରେ ଏହା ଦକ୍ଷ
ମାତ୍ରା ଅଧିକ ହୁଏ । ଅଗ୍ର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦିଲ୍ଲି ପରିଧିରେ ଉତ୍ତରାମ୍ଭ
ରେ ଅନୁଭାବ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଥିଲେ ଏହିଟିମାତ୍ର । କାହାର ଅଧିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦାଣ୍ଡ ମାତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଆଗ୍ରା ରେ । ଦ୍ୱାଳପ୍ଲାଟୋର ବିଭାଗ ମୁୟ ୧୦୦
ଟଙ୍କା । ଅନୁଭାବ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ମୁହଁନାହାରେ ଅନୁଭାବ ହୁଏ ତାରେ
ଡକ୍ଟର ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଉତ୍ତରାମ୍ଭ ଶିଳ୍ପିତର । ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଆହୁରିର
ବେଳେ ଓ ସିଂହାଶ ପାତ୍ରିକା ଶ୍ରୀମତୀ ଶାହିରାମାର
ବିନ୍ଦୁ ।

ଦ୍ୱୀପ ଆତ୍ମଶାଖା (Solar atmosphere) ଅରାଟିକ୍ସ ବଳ ।

କ୍ଷୁର୍ମ୍ଭ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ୧୦୦୨୩ ଟଙ୍କା ହାତ୍ତିର ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଉପରେ
ଅବଳମ୍ବନ (ଯାହା କାହା ଅବଳମ୍ବନ ନାହିଁ) ।

୫. ଖର୍ଚ୍ଚକ୍ଷୁଭାବ ବଳୀ କାହା ।

→ ମୁଁ ଅବଳମ୍ବନ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ଷୁର୍ମ୍ଭ କାହାରେ ଉପରେ ଅବଳମ୍ବନ
କାହା । ଖର୍ଚ୍ଚକ୍ଷୁଭାବର ଅଭିକ୍ଷମା ଆବଶ୍ୟକ କାହିଁଟିରେ ଅବଳମ୍ବନ
କାହାରେ କାହାରେ ଏହା କାହାରେ ୧୦୦୨୩ ୧୨୮୮ ୧୦୦୧୩ ଟଙ୍କା
ଥିଲେଗା ଏହା କାହାରେ । ଖର୍ଚ୍ଚକ୍ଷୁଭାବର କାହାରେ ୨୮୩ ଟଙ୍କାରେ ଏହାରେ
୦.୦.୧% ଏବଂ ୧୨୮୮ ଅବଶ୍ୟକ କାହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ।
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ୨୮୩ ଟଙ୍କାରେ ।
କ୍ଷୁର୍ମ୍ଭ ଅବ୍ୟକ୍ତ କ୍ଷୁର୍ମ୍ଭ (୧୫ କିଲୋମିଟର ଦୂରେ ଏହାରେ ଏହାରେ
ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ
ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ।

୬. ମିଶ୍ର ଛକ୍ର (The mixed crepe) କାହାରେ ସଂସପତ ବଳୀ କାହାରେ ।

→ ମିଶ୍ରକ୍ଷୁର୍ମ୍ଭ କାହାରେ ଏହାରେ (୧୫ କିଲୋମିଟର ଦୂରେ ଏହାରେ
ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ।

Bactrobex

ବିନ୍ଦୁ ଯାଇ । ଏ କିମ୍ବା ୧୨୩୦ ମିଲି ମୀଟ୍‌ର୍ ଅତିକର୍ତ୍ତା
ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା । ଅର୍ଥରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ
କାହିଁ ପ୍ରମାଣିତ ଆବଶ୍ୟକ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା । ଅର୍ଥରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଵାକ୍ଷରଣ ପାଇବା ହେଉଥିଲା
ଯାଥୁ , କେ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ କର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅବଶ୍ୟକ କାମ କରିବିବିଳା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ । ଆବଶ୍ୟକ ବିମ୍ବର ଓ କୂଳ କାମ କରିବିଲା
ବଜାର ଏହି ବାବକ । ଅର୍ଥରେ କାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ । କୌଣସି କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ । କୌଣସି କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ । କୌଣସି କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ । କୌଣସି କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ ।

ଦ୍ୱୀପ ଅଗମିକ୍ଷାବିଧୀନ (Island Prominences): ଦ୍ୱୀପ
ଅଗମିକ୍ଷାବିଧୀନ ହିଁମ୍ବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚମ୍ବିତ ଦେଶ ଏବଂ ପ୍ରମାଣିତ
ବିଭାଗରେ ଏହି ବନ୍ଦରାଳୀର କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ । ଏହି ବନ୍ଦରାଳୀର କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ ।

■ (ଶିଥି ସାଥେ ଦେଖିଲୁବା, ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହାରେ (Solar flares, x-ray, energetic particles) :

କ୍ଷୁଦ୍ରମ୍ଭ ବାଧୁକା ମିଳିମାର୍ଗ ମେଳା ଓ ଏକିଏ ଜାର୍ଯ୍ୟ 10^{17} s
(ମେଳା 10^{25} J ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉତ୍ତରିକାତା ମାଧ୍ୟମରେ କାମିକା
କାମ ବାହୀ । ଅତୁମାନଙ୍କ ଶିଥି ବାଧୁକା କାମିକା କାମ ।
ମାର୍ଗିକାତା କି କାମ 100000 km ଉଚ୍ଚତା ଲାଗୁ କରିବା, ଏହି
ଅତୁମାନଙ୍କ ସମ୍ମା ମାର୍ଗିକାତା କାମିକା କାମ ହା କରିବା
କାମ । ଏହି ହା ଦେଇ କାମିକା ବିଧିକାଳୀନ ବିଧାଯକରେ
କାମ ହାତେ ଅନ୍ତର୍ଗତିରେ ବାଧୁକା କାମ (ମେଳା ଅନ୍ତର୍ଗତିରେ କାମିକା
କାମ କାମ କାମ କାମ) କାମ 25 ।

ମିଳିମାର୍ଗ କାର୍ଲିଫ୍ରାନ୍କ କାମ ଓ ଉଚ୍ଚ ରାତର କାମ 25, ଏହିକୋଣେ
କାମିକା କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ
କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ
କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ । ଏହିକୋଣେ କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ
କାମିକାକାମ ।

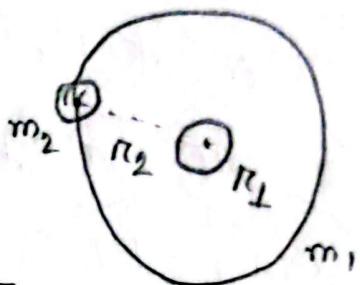
■ ଶିଥି ସାଥେରାମାର୍ଗ: କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଚ୍ଚତା କାମିକାକାମ
କାମିକାକାମ । ତ କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ
କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ । କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ
କାମିକାକାମ । ଏ ସବୁ ଯକ୍ଷମ କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ କାମିକାକାମ ।

Bactrobex

ବ୍ୟକ୍ତିମାତ୍ର ଦୂରାଷ୍ଟି (Visual Acuity) କିମ୍ବା ଦୂରାଷ୍ଟି କିମ୍ବା
ଦୂରାଷ୍ଟି !

→ ବ୍ୟକ୍ତିମାତ୍ର ଦୂରାଷ୍ଟି ଏକାଧିକ ପରିମାଣରେ ଉପରେ ଦୂରାଷ୍ଟି ହେଲୁ
ଥାଏ ଅଛି ଯେ ଏହାର ପ୍ରକାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ବ୍ୟକ୍ତିମାତ୍ର ସାହାରେ ବନ୍ଦଳିତ ହେଲୁ ବିବରିବା
ପରିମାଣ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ବାର ଦୂରାଷ୍ଟି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ବ୍ୟକ୍ତିମାତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା !

$$\frac{m_1}{m_2} = \frac{\pi_2}{\pi_1} = \frac{a_2}{a_1} \quad \text{--- (1)}$$

ଦୂରାଷ୍ଟି a, 3 a₂ 2cm କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କ୍ଷେତ୍ର-କ୍ଷେତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ । କିମ୍ବା କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିମାତ୍ର

ଦୂରାଷ୍ଟି P 2cm କ୍ଷେତ୍ର-କ୍ଷେତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

$$\text{ଆଜି}, \alpha_1 = \frac{a_1}{d}, \alpha_2 = \frac{a_2}{d}$$

$$(1) \text{ କିମ୍ବା}, \frac{m_1}{m_2} = \frac{a_2}{a_1}$$

$$\Rightarrow \frac{m_1}{m_2} = \frac{\alpha_2 d}{\alpha_1 d}$$

$$\Rightarrow \frac{m_1}{m_2} = \frac{\alpha_2}{\alpha_1}$$

Bactrobex

ଆମ୍ବାଦୀ ଲାଗ୍ନି. (କାଳାନ୍ତର ପ୍ରତିକିମ୍ବାନ୍ତର)

$$T^2 = \frac{4\pi^2}{G(m_1+m_2)} a^3$$

ତେଣୁମ୍ବା $m_1 + m_2$ କିମ୍ବା କାଲାନ୍ତର ହେଉଥିବା ଏବଂ $a = a_1 + a_2$ ଯେତେ ଯମ-ଯତର ଅଣିଟି ଖାରାପରି ବାଲୁ ହେବା, ଏ କାଳାନ୍ତର ଏବଂ $m_1 + m_2$ କି $\frac{m_1}{m_2}$ ଏବଂ କାଲାନ୍ତର କିମ୍ବା m_1 ଓ m_2 କିମ୍ବା
ବାଲୁ ହେବା ।

ଏହି ସବୁ-ବାହୁଦୀର୍ଘା କିମ୍ବା ଏହି ଉଚ୍ଚତାକାରୀ ଏହି କିମ୍ବା ।

→ ଏହା ବରାଟି କାଲାନ୍ତର ଉଚ୍ଚତାକାରୀ ଏବଂ ଶିଖାରୀ କାଲାନ୍ତର
ଏବଂ ବରାଟି ବିଭିନ୍ନରେ ବିଭିନ୍ନରେ ହେବା,

$$V_1 = \frac{2\pi a_1}{P}, \quad V_2 = \frac{2\pi a_2}{P}$$

a_1 ଓ a_2 କିମ୍ବା କାଲାନ୍ତର ଦୁଇଟି ଯେତେ-ଯେତେ ଅବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା P କିମ୍ବା
ଉଚ୍ଚତାକାରୀ କାଲାନ୍ତର କିମ୍ବା ବିଭିନ୍ନରେ ।

ଆମ୍ବାଦୀ ଲାଗ୍ନି,

$$\frac{m_1}{m_2} = \frac{r_2}{r_1} = \frac{a_2}{a_1}$$

$$V_1 = \frac{2\pi a_1}{P}$$

$$\Rightarrow \frac{m_1}{m_2} = \frac{a_2}{a_1}$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{V_1 P}{2\pi}$$

$$\Rightarrow \frac{m_1}{m_2} = \frac{\frac{V_2 P}{2\pi}}{\frac{V_1 P}{2\pi}}$$

$$a_2 = \frac{V_2 P}{2\pi}$$

$$\Rightarrow \frac{m_1}{m_2} = \frac{V_2}{V_1} \quad \text{--- (1)}$$

ଆଧୀର ଆଲୋର ଦେଶ ପରିମାଣ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ହେଉଛି ୧୨ ମିଲିମିଟ୍ରୀରେ କିମ୍ବା ।

$$\sin i = \frac{v_{2\pi}}{v_1}, \quad \sin i = \frac{v_{2\pi}}{v_2}$$

ଯେଉଁ $v_{1\pi} & v_{2\pi}$ ରେଳୁ ପରିମାଣ କିମ୍ବା, $v_1 & v_2$ ଯେବେଳେ ।

$$\text{ତଥାବ୍ତ, } \frac{v_{2\pi}}{v_2} = \frac{v_{1\pi}}{v_1}$$

$$\Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \frac{v_{2\pi}}{v_{1\pi}} \quad \text{--- (2)}$$

ଆଧୀର ① ୨୮,

$$\frac{m_1}{m_2} = \frac{v_{2\pi}}{v_{1\pi}} \quad \text{--- (3)}$$

ଅନ୍ତରମାତ୍ରାବଳୀ, $a = a_1 + a_2$

$$= \frac{v_1 P}{2a} + \frac{v_2 P}{2a}$$

$$= \frac{P}{2a} (v_1 + v_2) \quad \text{--- (4)}$$

କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ବ୍ୟାକ କିମ୍ବା ।

$$P^2 = \frac{4a^2}{G(m_1+m_2)} a^3 \quad \text{--- (5)}$$

$$\Rightarrow P^2 = \frac{4a^2}{G(m_1+m_2)} \cdot \frac{P^3}{8a^3} (v_1 + v_2)^3$$

Bactrobex

$$\Rightarrow m_1 + m_2 = \frac{P}{2\pi G_1} (v_1 + v_2)^3$$

$$\Rightarrow m_1 + m_2 = \frac{P}{2\pi G_1} \frac{(v_{1n} + v_{2n})^3}{\sin^3 i}$$

→ (6)

$$\left[\begin{array}{l} v_1 + v_2 \\ = \frac{v_{1n}}{\sin i} + \frac{v_{2n}}{\sin i} \\ = \frac{v_{1n} + v_{2n}}{\sin i} \end{array} \right]$$

$$\Rightarrow m_1 + m_2 = \frac{P}{2\pi G_1} \frac{(v_{1n} + \frac{m_1}{m_2} v_{1n})^3}{\sin^3 i} \quad [v_{2n} = \frac{m_1}{m_2} v_{1n}]$$

$$\Rightarrow m_1 + m_2 = \frac{P}{2\pi G_1} \frac{v_{1n}^3 (1 + \frac{m_1}{m_2})^3}{\sin^3 i}$$

$$\Rightarrow m_1 + m_2 = \frac{P}{2\pi G_1} \frac{v_{1n}^3 (\frac{m_2 + m_1}{m_2})^3}{\sin^3 i}$$

$$\Rightarrow m_1 + m_2 = \frac{P}{2\pi G_1} \frac{v_{1n}^3 \frac{(m_2 + m_1)^3}{(m_2)^3}}{\sin^3 i}$$

$$\Rightarrow \frac{m_2^3 (m_1 + m_2)}{(m_1 + m_2)^3} = \frac{P}{2\pi G_1} \cdot \frac{v_{1n}^3}{\sin^3 i}$$

$$\Rightarrow \frac{m_2^3}{(m_1 + m_2)^3} \sin^3 i = \frac{P}{2\pi G_1} v_{1n}^3$$

(Proved)

ଏହାରୁ ଆମରୁକୁ ଏହା ଯାହା ଅଧିକତମି ଏହା ବନ୍ଦୁ ।
 → ଯାହା ଅଧିକତମ ପରି ବନ୍ଦୁର ଲାଗୁ ଆମରୁକୁମାତ୍ରରେ ବିଶେଷ
 ଅଧିକତମ ଆମରୁକୁ ଏହା ଲାଗୁ ବିଶେଷ କାହା ନାହିଁ । ଏହି
 x; କିମ୍ବା ଏହିଟି ଏହିଜାମ ଏହିକିମ ଆମରୁକୁ ଏହିଟି ଉପରେଥିବାକ
 ସ୍ଵରୂପ ବନ୍ଦୁର ଲାଗୁ ଦେବ ଓ ଅନ୍ତର କାହା ୨୨ ।

ଏବା ଲୋକଙ୍କ ଜ୍ଞାନରେ ଏହା ଏହାରୁ ଅଧିକତମି ନାହିଁ ।

$$\frac{n_{i+1}}{n_i} = \frac{2}{n_e} \cdot \frac{u_{i+1}(T) (2\pi m_e K T)^{3/2}}{u_i(T) h^3} \exp(-x_i/KT) \quad \text{--- (1)}$$

ଯେତେ $u_i(T)$ ଓ $u_{i+1}(T)$ କିମ୍ବା ଲୋକଙ୍କ ଅନ୍ତର କିମ୍ବା
 ଆମରୁକୁମାତ୍ରର ଏହିକିମ କେବଳକିମାତ୍ର ।

ଏହି ଜ-ଫଳ ଜାଣିବାକୁ କିମ୍ବା E_j ୨୨ ଦେବ ପିଲାର୍ମ କିମ୍ବା
 କେବଳକିମାତ୍ର ଏହି ଏହିକିମ କେବଳକିମାତ୍ର ଦେବ କିମ୍ବା ୨୨ ।

$$u_i(T) = \sum_j q_j e^{-(E_j - E_i)/KT}$$

ଏହି ଯେହି-ଜ୍ଞାନରେ ଏହା କେବଳକିମାତ୍ର କିମ୍ବା P_e କିମ୍ବା କେବଳକିମାତ୍ର
 କିମ୍ବା କିମ୍ବା n_e କିମ୍ବା କିମ୍ବା $P_e = n_e K T$ ୨୨ ଓ କିମ୍ବା (1) ୨୨,

$$\frac{n_{i+1}}{n_i} = \frac{2}{P_e/KT} \cdot \frac{u_{i+1}(T) (2\pi m_e K T)^{3/2}}{u_i(T) h^3} e^{(-x_i/KT)}$$

Bactrobex

$$\Rightarrow \frac{n_{i+1}}{n_i} = \frac{2kT}{P_e} \cdot \frac{u_{i+1}(T) (2\pi m_e)^{3/2}}{u_i(T) h^3} e^{(-x_i/kT)}$$

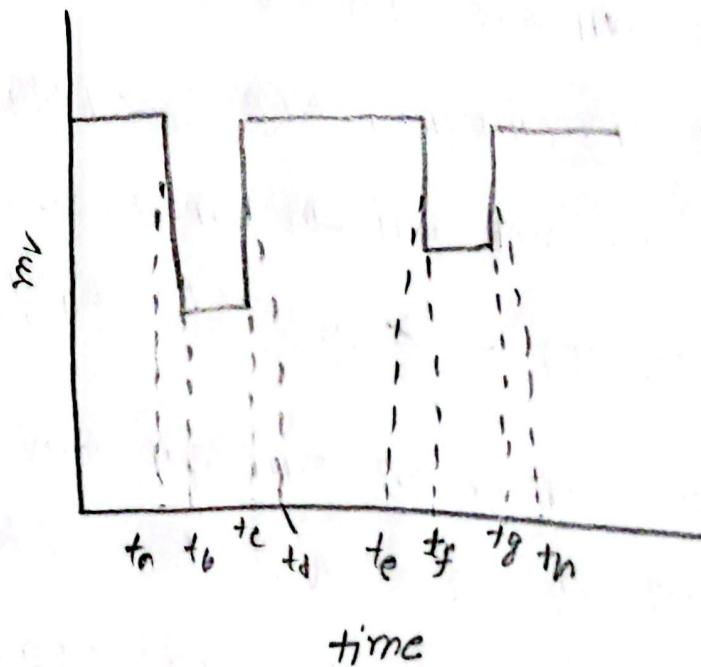
$$\Rightarrow \frac{n_{i+1}}{n_i} P_e = 2 \cdot \frac{u_{i+1}(T) (2\pi m_e)^{3/2}}{u_i(T) h^3} (kT)^{5/2} e^{(-x_i/kT)}$$

$$\Rightarrow \frac{n_{i+1}}{n_i} P_e = 2 \cdot \frac{u_{i+1}(T)}{u_i(T)} \left(\frac{2\pi m_e}{h^2} \right)^{3/2} (kT)^{5/2} e^{(-x_i/kT)}$$

ଏହା ଏକ ଲେଖାପତ୍ର ଯେହି ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆ ସବୁ ବାହିଲାଭୀର୍ଥୀ (eclipsing binaries) ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅନୁମତି ପାଇବାରେ ଉପରେ ବିଶେଷ ବିଧି ବିଶେଷ ।

ଏହା ହେଉଥିବା ପରିମାଣ (2), ଏହି 3 ଲାଗୁ ହେବାରେ ଯେବେଳେ ସମ୍ଭାବିତ ହେବାରେ
ହେବାରେ ($t_b - t_a$) ସମ୍ଭାବିତ ହେବାରେ ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା । ଏହି 3 ଲାଗୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

($t_c - t_a$) ମଧ୍ୟରେ ଉପରେ ଅନୁକାଳ ଦୂରତ୍ବ ହେଲା
ଦେଖ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟ : ଶିଖ, V_s ଓ V_L ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ । $\therefore V = V_s + V_L$ ।

ଶୁଣିବାକୁ ବୁଝି କାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ($t_b - t_a$) ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା
ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ଶୁଣିବାକୁ ବୁଝିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ,

$$R_s = \frac{D_s}{2} = \frac{V(t_b - t_a)}{2}$$

$$= \frac{V}{2}(t_b - t_a)$$

ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ,

$$R_L = \frac{D_L}{2}$$

$$= \frac{V}{2}(t_c - t_a)$$

$$= \frac{V}{2}[(t_b - t_a) + (t_c - t_b)]$$

$$= R_s + \frac{V}{2}(t_c - t_b)$$

ଫର୍ମ କିମ୍ବା ବ୍ୟାକ୍ରମିଟ୍ୟ: ପ୍ରାକ୍ରିଯା କିମ୍ବା ବ୍ୟାକ୍ରମିଟ୍ୟ କେବଳିକ କିମ୍ବା ବ୍ୟାକ୍ରମିଟ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ : କ୍ଷେତ୍ର, ବ୍ୟାକ୍ରମିଟ୍ୟ, ମାନ୍ୟାନ୍ତର
କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବସ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

Bactrobex

ବ୍ୟାଙ୍ଗାବୀ କ୍ଷୀଯ: କଣିଚ ବ୍ୟାଙ୍ଗାବୀ ନମ୍ବର ୨୮୮୮୫୩୭୦୭ ପାଇଁ
ବ୍ୟାଙ୍ଗାବୀ ଏବଂ ଶାଖା ପାଇଁ ଆଜିଥିର ଏକାକିତ୍ତ ଏବଂ କୁଳିକାଳ
ଦ୍ୱାରା ।

ବାହୀନୀ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ରମାଲା:

୧) ଅନ୍ତିମ୍ୟାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ର: ଏହି ସ୍ଥାନେ ଯିବ୍ରିଦ୍ଧ ପ୍ଲାନେଟ୍‌ସ୍ଟ୍ରୋଫ୍ କାଣ୍ଡ୍‌ରୀ
ନାହିଁ ଏହି ଧ୍ରୁବ ନାହିଁ ହୁଟି ଦକ୍ଷତି ଛାପିଛି ଯଥିରେ ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।
ପିତରୀର ଜୈବ ବର୍ଗର ଦ୍ୟାତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ ଏହି ବଳେ ନମ୍ବର୍କ୍‌ରୀ
ଅବଶ୍ୟକିତିରେ ଆବଶ୍ୟକ ଏହି ଉପରେ ଯିବ୍ରିଦ୍ଧ ମାର୍ଗରୀମ୍ ନମ୍ବର୍କ୍‌ରେ
ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଣ୍ଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏହି ।

⑤ ବ୍ୟାକ୍ଟ୍ରୋମିକ୍ ସହାୟୀ: ଏଣ୍ଟରୋ ମାତ୍ର କାହାରେ ପରିଚାରିତ ହୁଏ
ଯେବେଳେ ଉଦ୍ଧବତ ପ୍ରେରଣେ ଫର୍ମାନ୍ତ କାହାରେ ଏବେ କାହାରେ
ଯେବେଳେ ପରିଚାରିତ ହୁଏ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ହୁଏ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ । ଏଣ୍ଟରୋ ମାତ୍ରକାରୀ
କାହାରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ହୁଏ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ କାହାରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ହୁଏ
ହୁଏ ହୁଏ । ହୁଏ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ହୁଏ
ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ହୁଏ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ।

⑥ ଶ୍ରୀମଦ୍ ବରାହାରୀ: ଏହି ସହାୟୀ ସହାୟୀ କାହାରେ ପରିଚାରିତ
ହୁଏ ଏକାଟି ହୃଦୟ ରଖାଯାଏ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ହୁଏ ଏକାଟି କାହାରେ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ
କାହାରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ହୁଏ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ କାହାରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ । ୬୨
ଏହାର ମିର୍ମିମାକ ଟିଲାକୁଳ ହୀରୀ ଗ୍ରୂପିଟ ଏମାରେ ୨୮୮୮୮୮୮୮
ମାର୍ବିଜି ଲଖାଳୁକୁ ବାବୁ ହୁଏ । ଏହି ସହାୟୀ ମିର୍ମିମାକ କାହାରେ
କୁଟି କାହାରେ ତାଳଖାଡ଼ୀ କାହାରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ହୁଏ କାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ ଏହି କିମିମା ବାବୁ ହୁଏ ।

⑦ ବନାଳୀ ସହାୟୀ: କୁଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୁଟି କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାରିତ
ବନାଳୀ ମିର୍ମିମାକ ଏକାଟି ବନାଳୀ ସହାୟୀ । ୨୫୫
ବନାଳୀ ମିର୍ମିମାକ କାହାରେ କୁଟି କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରର
କୁଟି ମିର୍ମିମାକ କାହାରେ କୁଟି କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରର
କୁଟି କୁଟି କୁଟି କୁଟି କୁଟି କୁଟି କୁଟି କୁଟି କୁଟି । ଏଣ୍ଟରୋ

Bactrobex

ବେଳିଟ ନଗରୀ ଏନାଳି ଲାହିର କୁ ମିଥିଯେ ୨୮୮ ଅଙ୍ଗୋଡ଼ି ଏନାଳି
ପ୍ରେ-କିମ୍ବାଟ୍ୟ ୨୧୯ ।

୩) ଏନାଳିଯୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧି: ମନ୍ଦି ଦେଖିବାରୀ ପରିଚୟରେ
ଏନାଳିଙ୍କ ଆଶକ ବୁଝି କିମ୍ବା ଏକ କିମ୍ବା ଏକ କାମୀଙ୍କ ପାତ ଛାଇ ଯେବେ
ବ୍ୟାବ୍ୟ ଉପାଦାନ ଥାଏ ତେଣେ ଏନାଳିଯୀଙ୍କ ଏନାଳି ଲାହିର
ଦେ କିମ୍ବା ଲାହିରିଟ୍ କିମ୍ବା । ବେଳିଟ ନଗରୀ ପରିଚୟ
କିମ୍ବା ଅଙ୍ଗୋଡ଼ି ଆଶକରିତାର କୀଟ୍ରି ବିଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା ତଥା ବ୍ୟାବ୍ୟ
ବ୍ୟାବ୍ୟ ଏନାଳି ଗମନକ୍ଷତ୍ର ୨୧୯ ।

⇒ మొత్త ల్యాప్ టెంప్

అప్పణి ను అప్పణి ల్యాప్ టెంప్ అనే విధి.

అప్పణి:

మొత్త ల్యాప్ టెంప్ ఏదై అంశములు కూడా ఉన్నాయి అంశములు కూడా ఉన్నాయి (అంశములు) అప్పణి ను ఒక అంశము ల్యాప్ టెంప్ అనే విధి. అప్పణి ల్యాప్ టెంప్ కు ఒక అంశము ల్యాప్ టెంప్ అనే విధి. అప్పణి ల్యాప్ టెంప్ కు ఒక అంశము ల్యాప్ టెంప్ అనే విధి. అప్పణి ల్యాప్ టెంప్ కు ఒక అంశము ల్యాప్ టెంప్ అనే విధి. అప్పణి ల్యాప్ టెంప్ కు ఒక అంశము ల్యాప్ టెంప్ అనే విధి.

$$1 \text{ PC (Parsec)} = 3.2615638 \text{ ly}$$

$$\therefore d = \frac{1}{0.316} \times 3.2615638 \text{ ly}$$

$$= 10.32 \text{ ly (light year)}$$

Q What is doppler shift? - ডপ্লার শিফ্ট কি? //

ডপ্লার শিফ্ট:

1842 আলে অস্ট্রিয়ান পদার্থবিজ্ঞানী Christian Doppler দ্বারা একটি শব্দবর্তী উদ্ঘাটন করা হয়েছিল। এই পর্যবেক্ষণ মুক্তি দিয়ে সময় বাতাস গতিশীল হয় তখন পর্যবেক্ষণ দিকে যখন উচ্চারণ গতিশীল হয় তখন তথ্যের উপর দৈর্ঘ্য প্রাপ্ত থাকে এবং যখন উচ্চারণ পর্যবেক্ষক থাকে অবৈধ প্রাপ্ত থাকে তখন তথ্যের দৈর্ঘ্য বৃদ্ধি প্রাপ্ত থাকে। উচ্চ এবং পর্যবেক্ষকের আলোকিক গতির অন্য রূপ হচ্ছে তথ্যের উপর দৈর্ঘ্যের এক পারিবর্তনকে। ডপ্লার শিফ্ট বলা হয়।

What is red shift and blue shift ? - ରେଡ ଶିଫ୍ଟ ଏବଂ ବୁଲ୍ ଶିଫ୍ଟ କି ?

ଉତ୍ତର : - ରେଡ - ଶିଫ୍ଟ ବା ବୁଲ୍ - ଶିଫ୍ଟ :

ଯାହାନ ଜ୍ୟାଣିବିଜ୍ଞାନୀୟ ।

ପର୍ଯ୍ୟକ୍ଷନ କରନ ଥା ଏକଟି ନିଃସ୍ଵାର୍ପଣ ବା ଗ୍ୟାଲାକ୍ରି କୁଣ୍ଡଳୀ ରେଡ
ଦୂରେ ଅବେ ଯାଏ ବା କୁଣ୍ଡଳୀର ଦିକ୍ରେ ଧୀରଜାତ ହେବାର ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚତା
ଜ୍ୟାଣିବିଜ୍ଞାନୀୟ ଆଲ୍ଲାବ ଥେ ତଥାପରିଦ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟକ୍ଷନ କରନ ତାହା
ସଥାପନରେ ବୁନ୍ଦି ଦେଖି ଥାଏ ବା ଆଜ ଦେଖି ଥାଏ । ଯାଦି ଆଲ୍ଲାକ୍ରି
ଡ୍ରେମ ପର୍ଯ୍ୟକ୍ଷକ ରେଡ଼ ଦୂରେ ଅବେ ଥେଣେ ଭାବେ ତେବେ $10^{15} > 10^{16}$
ଅର୍ଥାତ୍ ତଥାପରିଦ୍ୟାଟି ବୁନ୍ଦି ଦେଖି ଥାଏ ବସଂ ଦେଖି ବଲା ହେ
ରେଡ ଶିଫ୍ଟ ବା red shift , ଏକଟିଭାବେ ଯାଦି ଡ୍ରେମାଟି ପର୍ଯ୍ୟକ୍ଷକର
ଦିକ୍ରେ ଗାତ୍ରକୀଳ ହତେ ଥାଏ ତେବେ ତଥାପରିଦ୍ୟା ଆଜ ଦେଖି ଥାଏ
ଏବଂ ଦେଖି ବଲା ହେ ବୁଲ୍ ଶିଫ୍ଟ ବା Blue shift .

ହାର୍ଵେଡ ସର୍ତ୍ତାରୀ କ୍ଲେମ୍‌ପିନ୍ୟାତ୍ମକ (Harved spectral classification,
ଏବଂ ଏହର ସୈକିମିଟ୍ ଲିଖି ।

ଜ୍ୟାଣିବିଜ୍ଞାନ :

ହାର୍ଵେଡ ସର୍ତ୍ତାରୀ ଅପମାଣାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଃନୁଦ୍ରାବେ
ଆଜାମୋ ହେ ଏବଂ ଏହି ଅଂଶେଲେ " OBAFGKM " ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ
କରା ହେ । ୦ ଯନ୍ତ୍ରାଟି ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ତାପମାତ୍ରା ବିଶିଷ୍ଟ blue ନିଃନୁଦ୍ରାବେ
କର ଅନୁଯାୟେ ଆଜାମୋର ପର କ୍ରିତିମ ତମ red ନିଃନୁଦ୍ରାବେ ଭନ୍ୟ M
ଅନ୍ତାଟି ବୁଝାବ କରା ହେ , ପରବର୍ତ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ କର ତାପମାତ୍ରା ବିଶିଷ୍ଟ
ନିଃନୁଦ୍ରାବେ ଭନ୍ୟ ଦୂଟି ସର୍ତ୍ତାରୀ ଦ୍ୱରା ଦ୍ୟୋଗ କରା ହେ । ଏକାଟି ଅନ୍ତର୍ବେ
ତାପମାତ୍ରା ଅତ୍ୱା କର ଦ୍ୟୋଗ 1300 K ଥିଲେ 2500 K - ଏବଂ କର୍ମ T
ସର୍ତ୍ତାରୀ ମାତ୍ରୟା ଥାଏ ଏବଂ 1300 K - ଏବଂ କର ତାପମାତ୍ରା ଭନ୍ୟ T -

वर्ताली नाउया याय,

दृश्यव शार्कर वर्ताली द्वाक्षिण्य निम्नव रेवले प्राप्त एवं
इत्याः

शार्कर वर्ताली द्वाक्षिण्य विस्तारः

वर्तालीव धर्म	द्वाक्षिण्य
O	कथेकाटे वर्ताली लाईन एवं डर्वांक अपगाणा विकास्ते blue-white एवं नम्ब्र शाक्तिशाली He-I शोधन (केवलउ तिर्पत) लाईन। He-I शोधन लाईन अत्यनु शाक्तिशाली।
B	डेक्कु- blue-white He-I शोधन लाईन याथावा B-ए शाक्तिशाली- He-I (बालशाव) शोधन लाईन शाक्तिशालीया।
A	White बालशाव शोधन- लाईन A0-ए शाक्तिशाली एवं A9 ए द्वर्वल इत्ये याय। Ca-II शोधन लाईन शाक्तिशाली इत्या।
F	Yellow-white Ca-II लाईन शाक्तिशाली- इत्ते थाके- याथाने बालशाव लाईन द्वर्वल इत्ते थाके। निवृत्पक्ष- धातव शोधन लाईन (Fe I, Cr I),
G	Yellow solar-type वर्ताली Ca-II- लाईन शाक्तिशाली- इत्ते थाके। द्वैश्वाल बालशाव लाईन द्वर्वल इत्ते थाके। निवृत्पक्ष Fe I, अन्यान्य निवृत्पक्ष- धातव लाईन शाक्तिशाली इत्ते थाके।

বর্ণালী এবং ধৰণ	বৈশিষ্ট্য
K	Cool-orange Ca II H এবং K লাইটপুল্লো K0-এ শাক্তিশালী হয়ে দৃঢ় দৃঢ় থাকে, বর্ণালী ধীতে শোষণ দ্বারা dominated হয়।
M	Cool Red আনন্দিক-শোষণ ক্রান্ত দ্বারা বর্ণালী- পায়, বিশেষ করে titanium oxide (TiO) এবং Vandium oxide(VO) দ্বারা, অনিয়ন্ত্রিত ধীতে লাইট শাক্তিশালী থাকে।
L	Very Cool, dark red দৃশ্যমান এবং ঝুঁঠে আতিলোহিত শাক্তিশালী- হয়, ধীতে হলুড়োহিত (CnH , FeH), পানি (H_2O), বাৰ্বন গ্যাসেশনাহিত (CO) এবং শাবকীয় ধীতে (Na , K , Rb , Cs) এবং শাক্তিশালী শোষণ ক্রান্ত থাকে। TiO এবং VO দৃঢ় হয়ে থায়।
T	Cooler, Infrared মিথেন (CH_4) ক্রান্ত শাক্তিশালী থাকে কিন্তু CO ক্রান্ত দৃঢ় হয়ে থায়।

৪৮ স্কেট্রোফ্রোপিক পারালক্স কি? (What is spectroscopic parallax?)

উত্তর: স্কেট্রোফ্রোপিক পারালক্স :-

মুক্তি - মাত্রিক M-K শ্রেণী -

বিনায় ক্ষিম Hertzsprung - Russell diagram

বর্ণালীয় উপর ভিত্তি করে ডেক্যার্টিবিজনিয়া দ্বারা নকশেয় অবস্থান নির্ণয় করতে পারেন। এদি নকশেয় পরম্পরা মান M এবং ধারা H-R diagram - এ উল্লম্ব অক্ষ থেকে দূর্য় - হয় তবে আপাত মান m থেকে নিম্নের ক্ষেত্রে আধিক্যে - নকশের দ্রুতগ্রহণ মনন করা যায়।

$$d = 10^{(m-M+5)/5}$$

এখানে d হচ্ছে Parsec এককে পারিমাপ করা হয়। দ্রুতগ্রহণ ক্ষেত্রে এই পদ্ধতিকে spectroscopic parallax বলা হয়।

ଏ ଶ୍ରୀମତ ପାଣ୍ଡିତ୍ ଯାତ୍ରାରୁ କାମିଦାନୀ ଉଚ୍ଚବାହିନୀରେ ଅଭିଭାବିତ ହେବା ।
 → ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ମ ଲାଭିତାରୁ ହେବା ଉଚ୍ଚବାହିନୀରେ ଅଭିଭାବିତ ହେବା କାମିଦାନୀରୁ ଲାଭିତାରୁ ହେବା ଏହା ଅଭିଭାବିତ ହେବା କାମିଦାନୀରୁ ଅଭିଭାବିତ ହେବା ଏହା ଅଭିଭାବିତ ହେବା କାମିଦାନୀରୁ ଅଭିଭାବିତ ହେବା ।

$$F_{\text{IR}} = F_{\text{surface}} = \sigma T^4 \quad \text{--- (1)}$$

ଦଖାଇ, $\sigma = 2 \times 10^{-3}$ (ଯାରେଙ୍ଗିରୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଏକା ଏହା T କାମିଦାନୀ ଉଚ୍ଚବାହିନୀ ।

ପଥାଳ ଉଚ୍ଚବାହିନୀ ଲାଭିତାରୁ ହେବା ଏହା ଅଭିଭାବିତ ହେବାରେ
 ଜାଣ୍ଡି,
 $B_o = K(\pi R_l^2 F_{\text{IR}} + \pi R_s^2 F_{\text{IRS}}) \quad \text{--- (2)}$

ଦଖାଇ K କଥିବି ହେବା ନାହିଁ ।

ଆଧାର ଥିଲା ଆହୁତି ଉଚ୍ଚବାହିନୀରେ 225 ମେଟ୍ରୋ ଲାଭିତାରୁ ହେବା
 ଆବଶ୍ୟକ ଜାଣ୍ଡି,

$$B_p = K \pi R_l^2 F_{\text{IR}} \quad \text{--- (3)}$$

ଆହୁତି ହେବା ଉଚ୍ଚବାହିନୀ କଥାରେ କାମିଦାନୀ ଉଚ୍ଚବାହିନୀ (କିମ୍ବା
 କିମ୍ବା କାମିଦାନୀରେ 24 ,

$$\begin{aligned} B_s &= K(\pi R_l^2 F_{\text{IR}} + \pi R_s^2 F_{\text{IRS}}) - K \pi R_l^2 F_{\text{IR}} \\ &= K(\pi R_l^2 - \pi R_s^2) F_{\text{IR}} + K \pi R_s^2 F_{\text{IRS}} \quad \text{--- (4)} \end{aligned}$$

Bactrobex

अवधारणा ② - ③ लिव.

$$B_0 - B_p = K(\pi R_L^2 F_{TL} + \pi R_S^2 F_{TS}) - K\pi R_L^2 F_{TL}$$
$$= K(\pi R_S^2 F_{TS}) \quad \text{--- } ⑤$$

अतः अवधारणा ① - ④

$$B_0 - B_S = K(\pi R_L^2 F_{TL} + \pi R_S^2 F_{TS}) - [K(\pi R_L^2 - \pi R_S^2) F_{TL}$$
$$+ K\pi R_S^2 F_{TS}]$$
$$= K\pi R_L^2 F_{TL} + K\pi R_S^2 F_{TS} - K\pi R_L^2 F_{TL} + K\pi R_S^2 F_{TL}$$
$$+ K\pi R_S^2 F_{TS}$$
$$= K\pi R_S^2 F_{TL} \quad \text{--- } ⑥$$

अतः

$$\frac{B_0 - B_p}{B_0 - B_S} = \frac{K(\pi R_S^2 F_{TS})}{K\pi R_S^2 F_{TL}}$$
$$= \frac{F_{TS}}{F_{TL}}$$
$$= \frac{\sigma T_S^4}{\sigma T_L^4}$$
$$= \frac{T_S^4}{T_L^4}$$

सुन्दर इन उपर्युक्त गणना 3 दूष प्रक्रिया द्वारा दर्शाया गया है।

उपर्युक्त अवधारणा,

$$\frac{T_S}{T_L} = \left[\frac{B_0 - B_p}{B_0 - B_S} \right]^{1/4}$$